

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Κατευθυντήριες γραμμές για την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τη διαχείριση κινδύνων καταστροφών, άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο δ) της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ

(2019/C 428/07)

Σημείωση: Οι παραπομπές στην απόφαση αριθ. 1313/2013/ΕΕ (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 924) νοούνται ως εξής: απόφαση αριθ. 1313/2013/ΕΕ όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση (ΕΕ) 2019/420 (ΕΕ L 771 της 20.3.2019, σ. 1).

Υπό το πρίσμα του άρθρου 28 παράγραφος 1 στοιχείο α) της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ, όταν γίνεται αναφορά σε κράτη μέλη, θεωρείται ότι περιλαμβάνονται σε αυτά τα συμμετέχοντα κράτη όπως ορίζονται στο άρθρο 4 σημείο 12 της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ.

Πίνακας περιεχομένων

	Σελίδα
Κατευθυντήριες γραμμές για την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τη διαχείριση κινδύνων καταστροφών, άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο δ) της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ	9
Εισαγωγή	9
Στόχος και πεδίο εφαρμογής	9
ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΣΥΝΟΠΤΙΚΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ	11
Μέρος I. Εκτίμηση κινδύνων	11
Μέρος II. Εκτίμηση της ικανότητας διαχείρισης κινδύνων	17
Μέρος III. Μέτρα προτεραιότητας στον τομέα της πρόληψης και της ετοιμότητας για την αντιμετώπιση των βασικών κινδύνων με διασυννοριακές επιπτώσεις και, κατά περίπτωση, των κινδύνων μικρής πιθανότητας με μεγάλο αντίκτυπο	22
ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ	25
Μέρος I. Εκτίμηση κινδύνων	25
1.1 Εισαγωγή	25
1.2 Καθοδήγηση για την παροχή απαντήσεων στις ερωτήσεις 1-8 του υποδείγματος (μέρος I)	26
Μέρος II. Εκτίμηση της ικανότητας διαχείρισης κινδύνων	30
2.1 Εισαγωγή	30
2.2 Καθοδήγηση για την παροχή απαντήσεων στις ερωτήσεις 9-20 του υποδείγματος (μέρος II)	30
Μέρος III. Μέτρα προτεραιότητας στον τομέα της πρόληψης και της ετοιμότητας για την αντιμετώπιση των βασικών κινδύνων με διασυννοριακές επιπτώσεις και, κατά περίπτωση, των κινδύνων μικρής πιθανότητας με μεγάλο αντίκτυπο	32
3.1 Εισαγωγή	32
3.2 Καθοδήγηση για την παροχή απαντήσεων στις ερωτήσεις 21-24 του υποδείγματος (μέρος III)	32
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	40
Μη εξαντλητικός κατάλογος σχετικών κινδύνων βάσει της νομοθεσίας και/ή των πολιτικών της ΕΕ	40
Μη εξαντλητικός κατάλογος εγκάρσιων τομέων κοινού ενδιαφέροντος στη νομοθεσία και/ή στις πολιτικές της ΕΕ	44

Κατευθυντήριες γραμμές για την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τη διαχείριση κινδύνων καταστροφών, άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο δ) της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ

Εισαγωγή

Η απόφαση αριθ. 1313/2013/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης ⁽¹⁾ περί μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης (ΜΠΠΕ), όπως τροποποιήθηκε στις 21 Μαρτίου 2019 ⁽²⁾, επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να διαβιβάζουν στην Επιτροπή περιλήψεις των σχετικών στοιχείων της οικείας εκτίμησης κινδύνων και της εκτίμησης της ικανότητάς τους όσον αφορά τη διαχείριση κινδύνων, δίνοντας έμφαση στους βασικούς κινδύνους. Επιπλέον, επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα προτεραιότητας στον τομέα της πρόληψης και της ετοιμότητας τα οποία είναι απαραίτητα για την αντιμετώπιση τόσο των βασικών κινδύνων που έχουν διασυννοριακές επιπτώσεις όσο και, κατά περίπτωση, των κινδύνων μικρής πιθανότητας με μεγάλο αντίκτυπο ⁽³⁾.

Η Επιτροπή έχει αναλάβει, από κοινού με τα κράτη μέλη, την κατάρτιση κατευθυντήριων γραμμών για την υποβολή της περιλήψης έως τις 22 Δεκεμβρίου 2019 ⁽⁴⁾.

Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές λαμβάνουν τη μορφή υποδείγματος, στο οποίο παρατίθενται όλες οι βασικές ερωτήσεις που πρέπει να εξετάζονται στις εθνικές περιλήψεις, καθώς και συνοδευτικών οδηγιών για την ορθή συμπλήρωση του υποδείγματος. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές δεν είναι δεσμευτικές και σκοπός τους είναι να συμβάλουν στη σύνοψη των σχετικών πτυχών των ακόλουθων στοιχείων:

1. εκτίμηση κινδύνων, με έμφαση στους βασικούς κινδύνους,
2. εκτίμηση της ικανότητας διαχείρισης κινδύνων, με έμφαση στους βασικούς κινδύνους
3. και περιγραφή των μέτρων προτεραιότητας στον τομέα της πρόληψης και της ετοιμότητας για την αντιμετώπιση τόσο των βασικών κινδύνων που έχουν διασυννοριακές επιπτώσεις όσο και, κατά περίπτωση, των κινδύνων μικρής πιθανότητας με μεγάλο αντίκτυπο.

Στην περιλήψη των σχετικών στοιχείων της εκτίμησης κινδύνων και της εκτίμησης της ικανότητας διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να δίνεται έμφαση στους βασικούς κινδύνους. Ο καθορισμός των βασικών κινδύνων αποτελεί αρμοδιότητα των κρατών μελών. Τα κράτη μέλη καλούνται να αποστείλουν στην Επιτροπή τις περιλήψεις τους για πρώτη φορά έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020. Στη συνέχεια, τα κράτη μέλη θα πρέπει να τις αποστέλλουν ανά τριετία και οποτεδήποτε επέρχεται σημαντική αλλαγή.

Σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1, τα κράτη μέλη δεν υποχρεούνται να ανταλλάσσουν ευαίσθητες πληροφορίες οι οποίες, εάν γνωστοποιηθούν, θα μπορούσαν να βλάψουν τα ουσιώδη συμφέροντα ασφαλείας τους.

Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές αντικαθιστούν την ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση των ικανοτήτων διαχείρισης κινδύνων» ⁽⁵⁾.

Στόχος και πεδίο εφαρμογής

Σκοπός των κατευθυντήριων γραμμών είναι να διευκολύνουν την υποβολή εκθέσεων από τα κράτη μέλη προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ, και ειδικότερα:

- η «επίτευξη υψηλού επιπέδου προστασίας από καταστροφές μέσω της πρόληψης ή της μείωσης των πιθανών επιπτώσεών τους, μέσω της καλλιέργειας νοοτροπίας πρόληψης, καθώς και μέσω της βελτίωσης της συνεργασίας μεταξύ των υπηρεσιών πολιτικής προστασίας και λοιπών αρμόδιων υπηρεσιών» ⁽⁶⁾.
- η παροχή των απαιτούμενων πληροφοριών στην Επιτροπή για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που υπέχει βάσει του άρθρου 5, στο πλαίσιο των οποίων:
  - α) αναλαμβάνει δράση για τη βελτίωση του γνωστικού υπόβαθρου σχετικά με τους κινδύνους καταστροφών και για την καλύτερη διευκόλυνση και προαγωγή της συνεργασίας και της ανταλλαγής γνώσεων, των αποτελεσμάτων επιστημονικής έρευνας και καινοτομίας, βέλτιστων πρακτικών και πληροφοριών, μεταξύ άλλων μεταξύ κρατών μελών που εκτίθενται σε κοινούς κινδύνους·
  - β) στηρίζει και προωθεί τις δραστηριότητες εκτίμησης και χαρτογράφησης κινδύνων από τα κράτη μέλη, μέσω της ανταλλαγής καλών πρακτικών, και διευκολύνει την πρόσβαση σε ειδικές γνώσεις και εμπειρογνωμοσύνη για θέματα κοινού ενδιαφέροντος·

⁽¹⁾ ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 924.

⁽²⁾ Απόφαση (ΕΕ) 2019/420 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Μαρτίου 2019 (ΕΕ L 77 της 20.3.2019, σ. 1).

⁽³⁾ Άρθρο 6 παράγραφος 1 της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ.

⁽⁴⁾ Άρθρο 6 παράγραφος 3 της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ.

⁽⁵⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής, Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση της ικανότητας διαχείρισης κινδύνων, (2015/C 261/03) (ΕΕ C 261 της 8.8.2015, σ. 5).

⁽⁶⁾ Άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο α) της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ.

- γ) καθιερώνει και επικαιροποιεί τακτικά διατομεακή επισκόπηση και χαρτογράφηση των φυσικών και ανθρωπογενών κινδύνων καταστροφών που ενδέχεται να αντιμετωπίσει η Ένωση, ακολουθώντας συνεκτική προσέγγιση στους διάφορους τομείς πολιτικής που μπορούν να αφορούν ή να επηρεάζουν την πρόληψη καταστροφών και λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τις ενδεχόμενες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής·
- δ) ενθαρρύνει την ανταλλαγή καλών πρακτικών κατά την εκπόνηση εθνικών συστημάτων πολιτικής προστασίας ώστε να αντιμετωπίσουν τον αντίκτυπο της κλιματικής αλλαγής·
- ε) στηρίζει και προωθεί την ανάπτυξη και υλοποίηση των δραστηριοτήτων διαχείρισης κινδύνων των κρατών μελών, μέσω της ανταλλαγής καλών πρακτικών, και διευκολύνει την πρόσβαση σε ειδικές γνώσεις και εμπειρογνομosύνη για θέματα κοινού ενδιαφέροντος·
- στ) συγκεντρώνει και διαδίδει τις πληροφορίες που παρέχουν τα κράτη μέλη, οργανώνει ανταλλαγή εμπειριών όσον αφορά την αξιολόγηση της ικανότητας διαχείρισης κινδύνων και διευκολύνει την ανταλλαγή καλών πρακτικών για τον σχεδιασμό στον τομέα της πρόληψης και της ετοιμότητας, μεταξύ άλλων μέσω αξιολογήσεων από ομοτίμους σε εθελοντική βάση·
- ζ) υποβάλλει περιοδικά εκθέσεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, βάσει των προθεσμιών που ορίζονται στο άρθρο 6 στοιχείο γ), σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί ως προς την εφαρμογή του άρθρου 6·
- η) προωθεί τη χρήση διαφόρων κονδυλίων της Ένωσης που μπορούν να στηρίξουν τη βιώσιμη πρόληψη καταστροφών και ενθαρρύνει τα κράτη μέλη και τις περιφέρειες να αξιοποιούν τις εν λόγω ευκαιρίες χρηματοδότησης·
- θ) τονίζει τη σημασία της πρόληψης κινδύνων, στηρίζει τα κράτη μέλη στους τομείς της ευαισθητοποίησης, της ενημέρωσης του κοινού και της εκπαίδευσης και στηρίζει τις προσπάθειες των κρατών μελών για την ενημέρωση του κοινού σχετικά με συστήματα προειδοποίησης, παρέχοντας καθοδήγηση σχετικά με τα συστήματα αυτά, μεταξύ άλλων σε διασυνοριακό επίπεδο·
- ι) προάγει μέτρα πρόληψης στα κράτη μέλη και σε τρίτες χώρες που αναφέρονται στο άρθρο 28, μέσω της ανταλλαγής καλών πρακτικών, και διευκολύνει την πρόσβαση σε ειδικές γνώσεις και εμπειρογνομosύνη για θέματα κοινού ενδιαφέροντος· και
- ια) σε στενή διαβούλευση με κράτη μέλη, αναλαμβάνει επιπλέον αναγκαία υποστηρικτική και συμπληρωματική δράση πρόληψης, ώστε να επιτευχθεί ο στόχος του άρθρου 3 παράγραφος 1 στοιχείο α)·
- η παροχή στην Επιτροπή των απαραίτητων πληροφοριών για τον καθορισμό και τη στήριξη προτεραιοτήτων και μέτρων διαχείρισης των κινδύνων καταστροφών στο πλαίσιο των διαφόρων ταμείων και μέσων της ΕΕ·
- η συμβολή στη διατύπωση καλύτερα τεκμηριωμένων αποφάσεων σχετικά με τον τρόπο ιεράρχησης και κατανομής των επενδύσεων σε μέτρα πρόληψης, ετοιμότητας και αντιμετώπισης.

Όπως απαιτείται από την ισχύουσα νομοθεσία για τον ΜΠΠΕ (άρθρο 6 της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ), τα κράτη μέλη διαβίβασαν στην Επιτροπή περιλήψεις της εθνικής εκτίμησης κινδύνων (Δεκέμβριος 2015 και 2018) και των εκτιμήσεων της ικανότητας διαχείρισης κινδύνων (Αύγουστος 2018). Από τα στοιχεία που υποβλήθηκαν προέκυψε ότι οι εκτιμήσεις αυτές καταρτίστηκαν βάσει διαφόρων διαδικασιών και μεθόδων.

Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές απλουστεύουν και εξορθολογίζουν σε μεγάλο βαθμό τη διαδικασία υποβολής εκθέσεων βάσει του άρθρου 6. Αξιοποιούν την πείρα που έχει αποκομιστεί από την πρακτική εφαρμογή των εθνικών εκτιμήσεων κινδύνων και τη χαρτογράφηση των μεζόνων φυσικών και ανθρωπογενών κινδύνων καταστροφών στα κράτη μέλη, ενώ βασίζονται παράλληλα στις εθνικές εκθέσεις εκτίμησης της ικανότητας διαχείρισης κινδύνων που έχουν διαβιβάσει στην Επιτροπή. Λαμβάνουν επίσης υπόψη το προηγούμενο έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής σχετικά με την εκτίμηση κινδύνων και την εκπόνηση κατευθυντήριων γραμμών για τη διαχείριση καταστροφών⁽⁷⁾ και τις κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση της ικανότητας διαχείρισης κινδύνων⁽⁸⁾, καθώς και τις απαιτήσεις βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας της ΕΕ, και δεν επηρεάζουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτήν⁽⁹⁾.

⁽⁷⁾ Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής [SEC(2010) 1626 τελικό], Risk Assessment and Mapping Guidelines for Disaster Management (Εκτίμηση κινδύνων και εκπόνηση κατευθυντήριων γραμμών για τη διαχείριση καταστροφών).

⁽⁸⁾ Βλέπε υποσημείωση 5.

⁽⁹⁾ Βλέπε παράρτημα, Μη εξαντλητικός κατάλογος σχετικών κινδύνων βάσει της νομοθεσίας και/ή των πολιτικών της ΕΕ και Μη εξαντλητικός κατάλογος οριζόντιων τομέων κοινού ενδιαφέροντος στη νομοθεσία και/ή στις πολιτικές της ΕΕ.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΣΥΝΟΠΤΙΚΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ

Μέρος I. Εκτίμηση κινδύνων

1. Διαδικασία εκτίμησης κινδύνων

Περιγράψτε τον τρόπο με τον οποίο η διαδικασία εκτίμησης κινδύνων εντάσσεται στο γενικό πλαίσιο διαχείρισης των κινδύνων καταστροφών. Περιγράψτε αναλυτικά τις νομοθετικές, διαδικαστικές και θεσμικές πτυχές. Διευκρινίστε αν η αρμοδιότητα για την εκτίμηση κινδύνων εμπίπτει σε εθνικό ή σε ενδεδειγμένο κατώτερο του εθνικού επίπεδο.

2. Διαβούλευση με τις αρμόδιες αρχές και τους ενδιαφερόμενους φορείς

Περιγράψτε το φάσμα των αρμόδιων αρχών και ενδιαφερόμενων φορέων που συμμετέχουν στη διαδικασία εκτίμησης κινδύνων.

Κατά περίπτωση: Περιγράψτε τη φύση της συμμετοχής τους, προσδιορίζοντας τον ρόλο και τις αρμοδιότητές τους.

3. Προσδιορισμός των βασικών κινδύνων σε εθνικό ή κατώτερο του εθνικού επίπεδο

Προσδιορίστε τους βασικούς κινδύνους που θα μπορούσαν να έχουν σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις για τον άνθρωπο, καθώς και σημαντικές αρνητικές οικονομικές, περιβαλλοντικές και πολιτικές/κοινωνικές επιπτώσεις (συμπεριλαμβανομένης της ασφάλειας).

Από τους ανωτέρω βασικούς κινδύνους, προσδιορίστε:

3.1. Κάθε βασικό κίνδυνο που θα μπορούσε να έχει σημαντικές αρνητικές διασυνοριακές επιπτώσεις, οι οποίες προέρχονται από ή επηρεάζουν τη γειτονική ή τις γειτονικές χώρες.

3.2. Κάθε βασικό κίνδυνο μικρής πιθανότητας με μεγάλο αντίκτυπο.

Κατά περίπτωση:

3.3. Προσδιορίστε τυχόν βασικούς κινδύνους που αναμένονται στο μέλλον. Σε αυτούς μπορεί να περιλαμβάνονται τυχόν αναδυόμενοι κίνδυνοι ⁽¹⁰⁾ που θα μπορούσαν να έχουν σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις για τον άνθρωπο, καθώς και σημαντικές αρνητικές οικονομικές, περιβαλλοντικές και πολιτικές/κοινωνικές επιπτώσεις (συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων στην ασφάλεια).

4. Προσδιορισμός των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής

Προσδιορίστε ποιοι από τους προαναφερόμενους βασικούς κινδύνους συνδέονται άμεσα με τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Λάβετε υπόψη την υφιστάμενη στρατηγική και/ή τα υφιστάμενα σχέδια προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή σε εθνικό και κατώτερο του εθνικού επίπεδο ⁽¹¹⁾ ή τυχόν σχετικές εκτιμήσεις κλιματικών κινδύνων ή τρωτότητας, κατά περίπτωση.

5. Ανάλυση κινδύνων

Περιγράψτε την κλίμακα των επιπέδων πιθανότητας και επιπτώσεων των προσδιορισθέντων βασικών κινδύνων (στην ερώτηση 3), συμπεριλαμβανομένων των βασικών διασυνοριακών κινδύνων και των βασικών κινδύνων μικρής πιθανότητας με μεγάλο αντίκτυπο και, κατά περίπτωση, των μελλοντικών και/ή αναδυόμενων κινδύνων.

Απεικονίστε τα αποτελέσματα σε ενιαίο πίνακα κινδύνων ή σε άλλο γράφημα/μοντέλο, κατά περίπτωση.

Κατά περίπτωση: Περιγράψτε τις μεθόδους, τα μοντέλα και τις τεχνικές που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση της πιθανότητας και των επιπτώσεων των διαφόρων κινδύνων ή σεναρίων κινδύνου.

6. Χαρτογράφηση κινδύνων

Αναφέρετε αν έχουν καταρτιστεί χάρτες κινδύνου στους οποίους παρουσιάζεται η αναμενόμενη χωρική κατανομή των βασικών κινδύνων όπως προσδιορίστηκαν κατά τα στάδια του προσδιορισμού και της ανάλυσης (ερωτήσεις 3, 4 και 5). Εάν έχουν καταρτιστεί σχετικοί χάρτες, συμπεριλάβετε τους κατά περίπτωση.

⁽¹⁰⁾ Βλέπε υπόδειγμα (ερώτηση 3).

⁽¹¹⁾ Σύνδεσμοι προς εθνικές στρατηγικές και εθνικά σχέδια προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή είναι επίσης διαθέσιμοι στον ιστότοπο της πλατφόρμας Climate-Adapt: <https://climate-adapt.eea.europa.eu/countries-regions/countries>

7. Παρακολούθηση και επανεξέταση της εκτίμησης κινδύνων

Περιγράψτε το σύστημα που εφαρμόζεται για την παρακολούθηση και την επανεξέταση της εκτίμησης κινδύνων ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι νέες εξελίξεις.

8. Γνωστοποίηση των αποτελεσμάτων της εκτίμησης κινδύνων

Περιγράψτε τη διαδικασία γνωστοποίησης και διάδοσης των αποτελεσμάτων της εθνικής εκτίμησης κινδύνων. Περιγράψτε τον τρόπο με τον οποίο τα αποτελέσματα της εκτίμησης κινδύνων γνωστοποιούνται στους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής, σε διάφορες δημόσιες αρχές με διάφορα καθήκοντα ευθύνης, σε διάφορα επίπεδα διοίκησης, καθώς και σε άλλους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς. Αναφέρετε αν και με ποιον τρόπο ενημερώνεται το ευρύ κοινό σχετικά με τα αποτελέσματα της εκτίμησης κινδύνων, ώστε να λαμβάνει γνώση των κινδύνων στη χώρα ή την περιοχή του και/ή να είναι σε θέση να λαμβάνει τεκμηριωμένες αποφάσεις για την προστασία του.

Προαιρετικά: Ορθές πρακτικές

Περιγράψτε πρόσφατες ορθές πρακτικές σε σχέση με τις ερωτήσεις 1-8.

Μέρος II. Εκτίμηση της ικανότητας διαχείρισης κινδύνων**9. Νομοθετικό, διαδικαστικό και/ή θεσμικό πλαίσιο**

Περιγράψτε το ισχύον πλαίσιο για τη διαδικασία ή τις διαδικασίες εκτίμησης της ικανότητας διαχείρισης κινδύνων. Αναφέρετε αν το πλαίσιο αυτό βασίζεται σε νομική πράξη, σε στρατηγικό σχέδιο, σε σχέδιο εφαρμογής ή σε άλλα διαδικαστικά πλαίσια.

Κατά περίπτωση: Αναφέρετε πόσο συχνά διενεργείται εκτίμηση της ικανότητας διαχείρισης κινδύνων.

Αναφέρετε αν η εκτίμηση ή οι εκτιμήσεις της ικανότητας διαχείρισης κινδύνων χρησιμοποιούνται για σκοπούς λήψης αποφάσεων.

10. Ρόλοι και αρμοδιότητες των αρμόδιων αρχών

Περιγράψτε τους ρόλους και τις αρμοδιότητες των αρμόδιων αρχών σε εθνικό ή κατώτερο του εθνικού επίπεδο (κατά περίπτωση), κάνοντας διάκριση μεταξύ της εκτίμησης κινδύνων, της πρόληψης, της ετοιμότητας και της αντιμετώπισης, και δίνοντας έμφαση στη διαχείριση των προσδιορισθέντων βασικών κινδύνων.

Περιγράψτε τον τρόπο με τον οποίο εξασφαλίζεται ο οριζόντιος συντονισμός (η διατομεακή προσέγγιση) μεταξύ των εν λόγω αρμόδιων αρχών, δίνοντας έμφαση στη διαχείριση των προσδιορισθέντων βασικών κινδύνων.

11. Ρόλος των σχετικών ενδιαφερόμενων φορέων

Αναφέρετε αν οι σχετικοί ενδιαφερόμενοι φορείς ενημερώνονται για τη διαδικασία ή τις διαδικασίες διαχείρισης κινδύνων καταστροφών για τους προσδιορισθέντες βασικούς κινδύνους και αν συμμετέχουν σε αυτές. Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, περιγράψτε τον τρόπο.

12. Διαδικασίες και μέτρα σε εθνικό, κατώτερο του εθνικού και τοπικό επίπεδο

Περιγράψτε τις καθιερωμένες διαδικασίες για τη διασφάλιση της κάθετης συνεργασίας μεταξύ των αρχών σε εθνικό, κατώτερο του εθνικού και τοπικό επίπεδο, οι οποίες συμμετέχουν στη διαδικασία ή στις διαδικασίες διαχείρισης κινδύνων καταστροφών για τους προσδιορισθέντες βασικούς κινδύνους.

13. Διαδικασίες και μέτρα σε διασυνοριακό, διαπεριφερειακό και διεθνές επίπεδο

Περιγράψτε τις διαδικασίες που έχουν θεσπιστεί για τη διασφάλιση της συνεργασίας σε διασυνοριακό, διαπεριφερειακό και διεθνές επίπεδο για τη διαχείριση των κινδύνων καταστροφών όσον αφορά τους προσδιορισθέντες βασικούς κινδύνους. Περιγράψτε τα μέτρα που εφαρμόζονται για τη διασφάλιση της διαχείρισης των κινδύνων καταστροφών για τους προσδιορισθέντες βασικούς κινδύνους.

Κατά περίπτωση: Αναφέρετε αν οι πολιτικές διαχείρισης κινδύνων καταστροφών καταρτίζονται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι διεθνείς δεσμεύσεις, όπως το πλαίσιο Σεντάι 2015-2030 για τη μείωση του κινδύνου καταστροφών και οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης της Ατζέντας του 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη.

14. Εστίαση σε μέτρα προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή

Αναφέρετε αν έχουν δημιουργηθεί συνέργειες μεταξύ των μέτρων για τη μείωση των κινδύνων καταστροφών και των μέτρων προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή σε εθνικό ή κατώτερο του εθνικού επίπεδο (κατά περίπτωση) για τους προσδιορισθέντες βασικούς κινδύνους που συνδέονται με την κλιματική αλλαγή (ερώτηση 4). Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, περιγράψτε τον τρόπο.

15. Εστίαση σε μέτρα προστασίας των υποδομών ζωτικής σημασίας

Αναφέρετε αν εφαρμόζονται μέτρα για την προστασία των υποδομών ζωτικής σημασίας που θεωρούνται σημαντικές για τη συνέχιση ζωτικών λειτουργιών της κοινωνίας.

16. Πηγή/-ές χρηματοδότησης

Αναφέρετε αν ο προϋπολογισμός επιτρέπει την ευέλικτη κατανομή των πόρων σε περίπτωση επείγουσας ανάγκης και σε ποιον βαθμό τα ταμεία για την αντιμετώπιση καταστροφών προάγουν την προληπτική δράση. Περιγράψτε τις χρησιμοποιούμενες πηγές χρηματοδότησης (π.χ. σε εθνικό ή κατώτερο του εθνικού επίπεδο, δημόσια, ιδιωτική, συμπεριλαμβανομένης της ασφάλισης, ενωσιακή και άλλη διεθνής χρηματοδότηση) για τη λήψη μέτρων προτεραιότητας στον τομέα της διαχείρισης κινδύνων καταστροφών κατά την εκτίμηση, την πρόληψη, την ετοιμότητα και την αντιμετώπιση των προσδιορισθέντων βασικών κινδύνων.

17. Υποδομές, πόροι και εξοπλισμός

Περιγράψτε τα μέτρα που λαμβάνονται ώστε να διασφαλίζεται η διάθεση επαρκών πόρων για τον μετριασμό των επιπτώσεων των καταστροφών και για την ταχεία ανταπόκριση σε καταστροφές που συνδέονται με τους προσδιορισθέντες βασικούς κινδύνους.

18. Εστίαση στη συλλογή δεδομένων για ζημιές λόγω καταστροφών και στις σχετικές διαδικασίες

Αναφέρετε αν εφαρμόζεται σύστημα για τη συλλογή δεδομένων για ζημιές λόγω καταστροφών. Περιγράψτε τον τρόπο με τον οποίο συλλέγονται τα δεδομένα για τους προσδιορισθέντες βασικούς κινδύνους.

19. Εστίαση στον εξοπλισμό των συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης και στις σχετικές διαδικασίες

Περιγράψτε τα συστήματα που εφαρμόζονται για τον έγκαιρο εντοπισμό παραγόντων κινδύνου και για την παρακολούθηση των προσδιορισθέντων βασικών κινδύνων. Αναφέρετε αν στα εν λόγω συστήματα ενσωματώνονται μεθοδολογίες πρόβλεψης.

20. Ενημέρωση και επικοινωνία σχετικά με τους κινδύνους με σκοπό την αύξηση της ευαισθητοποίησης του κοινού

Περιγράψτε τον τρόπο με τον οποίο ενημερώνεται το κοινό σχετικά με τις ενέργειες στις οποίες πρέπει να προβαίνει όταν βρίσκεται αντιμέτωπο με κινδύνους. Για παράδειγμα, αναφέρετε αν εφαρμόζεται στρατηγική για την εκπαίδευση του κοινού και την αύξηση της ευαισθητοποίησης. Αναφέρετε αν και με ποιον τρόπο συμμετέχουν οι ομάδες-στόχοι στον καθορισμό των μέτρων πρόληψης και ετοιμότητας, καθώς και στην υλοποίηση των δραστηριοτήτων ενημέρωσης και επικοινωνίας σχετικά με τους κινδύνους.

Προαιρετικά: Ορθές πρακτικές

Περιγράψτε πρόσφατες ορθές πρακτικές σε σχέση με τις ερωτήσεις 9-20.

Μέρος III. Μέτρα προτεραιότητας στον τομέα της πρόληψης και της ετοιμότητας για την αντιμετώπιση των βασικών κινδύνων με διασυννοριακές επιπτώσεις και, κατά περίπτωση, των κινδύνων μικρής πιθανότητας με μεγάλο αντίκτυπο

21. Βασικοί κίνδυνοι με διασυννοριακές επιπτώσεις

Παραθέστε τους βασικούς κινδύνους με διασυννοριακές επιπτώσεις.

Για κάθε βασικό κίνδυνο με διασυννοριακές επιπτώσεις, συμπληρώστε το ακόλουθο πλαίσιο:

22. Μέτρα προτεραιότητας στον τομέα της πρόληψης και της ετοιμότητας

22.1. Περιγράψτε τα υφιστάμενα μέτρα προτεραιότητας στον τομέα της πρόληψης, καθώς και τυχόν προγραμματιζόμενα μέτρα.

22.2. Περιγράψτε τα υφιστάμενα μέτρα προτεραιότητας στον τομέα της ετοιμότητας, καθώς και τυχόν προγραμματιζόμενα μέτρα.

Εάν η νομοθεσία ή οι πολιτικές της ΕΕ απαιτούν ήδη την υποβολή εκθέσεων σχετικά με μέτρα προτεραιότητας στον τομέα της πρόληψης και της ετοιμότητας για την αντιμετώπιση του συγκεκριμένου κινδύνου, παραθέστε απλώς παραπομπή σε τυχόν εκθέσεις που έχουν διαβιβαστεί ήδη στην Επιτροπή.

Κατά περίπτωση:

23. Κίνδυνοι μικρής πιθανότητας με μεγάλο αντίκτυπο

Παραθέστε τυχόν κινδύνους μικρής πιθανότητας με μεγάλο αντίκτυπο.

Για κάθε κίνδυνο μικρής πιθανότητας με μεγάλο αντίκτυπο, συμπληρώστε το ακόλουθο πλαίσιο:

24. Μέτρα προτεραιότητας στον τομέα της πρόληψης και της ετοιμότητας

24.1. Περιγράψτε τα υφιστάμενα μέτρα προτεραιότητας στον τομέα της πρόληψης, καθώς και τυχόν προγραμματιζόμενα μέτρα.

24.2. Περιγράψτε τα υφιστάμενα μέτρα προτεραιότητας στον τομέα της ετοιμότητας, καθώς και τυχόν προγραμματιζόμενα μέτρα.

Εάν η νομοθεσία ή οι πολιτικές της ΕΕ απαιτούν ήδη την υποβολή εκθέσεων σχετικά με μέτρα προτεραιότητας στον τομέα της πρόληψης και της ετοιμότητας για την αντιμετώπιση του συγκεκριμένου κινδύνου, παραθέστε απλώς παραπομπή σε τυχόν εκθέσεις που έχουν διαβιβαστεί ήδη στην Επιτροπή.

ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ

Μέρος I. Εκτίμηση κινδύνων

1.1. Εισαγωγή

Σκοπός της εκτίμησης κινδύνων είναι η συνεισφορά στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, καθώς και στη διαχείριση κινδύνων καταστροφών και στον σχεδιασμό ικανοτήτων για τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής και τους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς, συμπεριλαμβανομένων των φορέων του ιδιωτικού τομέα· η ενημέρωση του κοινού σχετικά με τους κινδύνους και η παρακολούθηση και επανεξέταση κινδύνων και τρωτών σημείων. Ως εκ τούτου, η εκτίμηση αποτελεί βάση για τον σχεδιασμό της διαχείρισης κινδύνων καταστροφών και την εφαρμογή σχετικών μέτρων. Για τον σκοπό αυτόν, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είχε καταρτίσει ήδη το 2010 το έγγραφο σχετικά με την εκτίμηση κινδύνων και την εκπόνηση κατευθυντήριων γραμμών για τη διαχείριση καταστροφών⁽¹²⁾, ενώ παρέχει παράλληλα σε περιοδική βάση επισκόπηση φυσικών και ανθρωπογενών καταστροφών που ενδέχεται να αντιμετωπίζει η Ένωση⁽¹³⁾.

⁽¹²⁾ Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, *Risk Assessment and Mapping Guidelines for Disaster Management* [SEC(2010) 1626 τελικό].

⁽¹³⁾ Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, «*Overview of natural and man-made disaster risks the European Union may face*» [SWD (2017) 176].

Οι πολιτικές για τον κίνδυνο καταστροφών σε ευρωπαϊκό επίπεδο αφορούν διάφορα θέματα, μεταξύ των οποίων οι κίνδυνοι φυσικών και ανθρωπογενών καταστροφών, όπως: δασικές πυρκαγιές, απειλές κατά της υγείας, πανδημίες, βιομηχανικοί κίνδυνοι, χημικές, βιολογικές, ραδιολογικές και πυρηνικές (ΧΒΡΠ) απειλές, απειλές κατά της ασφάλειας (κυβερνοχώρο, τρομοκρατία) κ.ά. Επιπλέον, συναφείς για τη διαχείριση των κινδύνων καταστροφών είναι και άλλες πολιτικές, μεταξύ των οποίων οι πολιτικές για την κλιματική αλλαγή και οι περιβαλλοντικές πολιτικές.

Σύμφωνα με το άρθρο 4 σημείο 7 της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ, ως «εκτίμηση κινδύνων» νοείται η συνολική διατομεακή διαδικασία εντοπισμού, ανάλυσης και αξιολόγησης κινδύνων που πραγματοποιείται σε εθνικό ή σε ενδεδειγμένο κατώτερο του εθνικού επίπεδο. Η αξιολόγηση κινδύνων⁽¹⁴⁾ αποτελεί σημαντικό μέρος της εκτίμησης κινδύνων για τη στήριξη των αποφάσεων και τον προσδιορισμό των περιπτώσεων στις οποίες απαιτούνται πρόσθετες δράσεις. Ωστόσο, δεδομένου του πολιτικού χαρακτήρα του εν λόγω σταδίου, δεν απαιτείται υποβολή εκθέσεων σχετικά με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης κινδύνων για τους σκοπούς των παρουσών κατευθυντήριων γραμμών. Εάν η εκτίμηση κινδύνων περιλαμβάνει ήδη αξιολόγηση κινδύνων, η αξιολόγηση αυτή μπορεί να υποβληθεί στην Επιτροπή.

1.2. Καθοδήγηση για την παροχή απαντήσεων στις ερωτήσεις 1-8 του υποδείγματος (μέρος I)

Ερώτηση 1 Διαδικασία εκτίμησης κινδύνων

Περιγράψτε τον τρόπο με τον οποίο η διαδικασία εκτίμησης κινδύνων εντάσσεται στο γενικό πλαίσιο διαχείρισης των κινδύνων καταστροφών. Περιγράψτε αναλυτικά τις νομοθετικές, διαδικαστικές και θεσμικές πτυχές. Διευκρινίστε αν η αρμοδιότητα για την εκτίμηση κινδύνων εμπίπτει σε εθνικό επίπεδο και/ή σε ενδεδειγμένο κατώτερο του εθνικού επίπεδο.

Αναφέρετε αν απαιτείται, βάσει της νομοθεσίας ή άλλων διαδικαστικών ή θεσμικών απαιτήσεων, η διενέργεια εκτίμησης κινδύνων σε εθνικό ή σε ενδεδειγμένο κατώτερο του εθνικού επίπεδο (π.χ. συγκεκριμένο έγγραφο πολιτικής). Αναφέρετε τη συντονιστική αρχή που είναι αρμόδια για τη διεξαγωγή της εθνικής διαδικασίας εκτίμησης κινδύνων.

Το νομοθετικό πλαίσιο/πλαίσιο πολιτικής μπορεί να παρέχει στήριξη στους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής των χωρών κατά τη δημιουργία αποτελεσματικών μηχανισμών πολλαπλών φορέων με σκοπό τον συντονισμό της εγχώριας συνεργασίας για την αντιμετώπιση των προσδιορισθέντων κινδύνων. Βελτιώνει επίσης τη συνεργασία μεταξύ των εγχώριων φορέων/αρχών με σκοπό τη βελτίωση της ικανότητας μιας χώρας να ανταποκρίνεται σε εξελισσόμενους κινδύνους.

Με βάση την ανάλυση, εκ μέρους της ΕΕ, των εθνικών εκθέσεων εκτίμησης της ικανότητας διαχείρισης κινδύνων που διαβίβαστηκαν στην Επιτροπή το 2018, τα περισσότερα κράτη μέλη έχουν αναγνωρίσει τη σημασία της θεμελίωσης της διαδικασίας εκτίμησης κινδύνων σε ένα νομοθετικό ή διαδικαστικό πλαίσιο. Ωστόσο, ορισμένες χώρες διαθέτουν χωριστά νομοθετικά πλαίσια για διαφορετικούς κινδύνους, τα οποία απορρέουν, για παράδειγμα, από διαφορετικές νομοθετικές απαιτήσεις της ΕΕ⁽¹⁵⁾.

Ερώτηση 2 Διαβούλευση με τις αρμόδιες αρχές και τους ενδιαφερόμενους φορείς

Περιγράψτε το φάσμα των αρμόδιων αρχών και ενδιαφερόμενων φορέων που συμμετέχουν στη διαδικασία εκτίμησης κινδύνων.

Κατά περίπτωση: Περιγράψτε τη φύση της συμμετοχής τους, προσδιορίζοντας τον ρόλο και τις αρμοδιότητές τους.

Κατά την εκπόνηση της εκτίμησης κινδύνων είναι σημαντικό να συμμετέχουν στη διαδικασία διάφοροι ενδιαφερόμενοι φορείς. Με τον τρόπο αυτό ενθαρρύνονται να συμβάλουν στη διαδικασία διαχείρισης των κινδύνων καταστροφών. Μεταξύ των αρμόδιων αρχών και των ενδιαφερόμενων φορέων μπορεί να περιλαμβάνονται εθνικές και περιφερειακές αρχές, συμπεριλαμβανομένων των ενδιαφερόμενων φορέων που δεν συμβάλλουν άμεσα στη διαδικασία εκτίμησης, όπως η ακαδημαϊκή κοινότητα, οι ερευνητικοί οργανισμοί και ο ιδιωτικός τομέας.

Ερώτηση 3 Προσδιορισμός των βασικών κινδύνων σε εθνικό ή κατώτερο του εθνικού επίπεδο

Προσδιορίστε τους βασικούς κινδύνους⁽¹⁶⁾ που θα μπορούσαν να έχουν σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις για τον άνθρωπο, καθώς και σημαντικές αρνητικές οικονομικές, περιβαλλοντικές και πολιτικές/κοινωνικές επιπτώσεις (συμπεριλαμβανομένης της ασφάλειας).

Προσδιορίστε τους βασικούς κινδύνους σε εθνικό ή κατώτερο του εθνικού επίπεδο.

Κατά περίπτωση: Περιγράψτε τις μεθόδους/πηγές δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό των βασικών κινδύνων σε εθνικό και/ή σε ενδεδειγμένο κατώτερο του εθνικού επίπεδο. Κατά περίπτωση, αναφέρετε αν ο προσδιορισμός ενός κινδύνου βασίστηκε σε ένα ή περισσότερα διαφορετικά σενάρια σχετικά με το κύριο συμβάν ή σε μια συνολική πιθανοτική ανάλυση σε εθνικό επίπεδο. Κατά περίπτωση, αναφέρετε αν υιοθετήθηκε προσέγγιση πολλαπλών παραγόντων κινδύνου στο σενάριο/στην ανάπτυξη μοντέλου κινδύνου και στον προσδιορισμό κινδύνων για τους υφιστάμενους βασικούς κινδύνους (δηλαδή ποιες αλυσιδωτές επιπτώσεις των καταστροφών λήφθηκαν υπόψη).

⁽¹⁴⁾ Αξιολόγηση κινδύνων είναι η διαδικασία σύγκρισης των αποτελεσμάτων της ανάλυσης κινδύνων με τα κριτήρια κινδύνου προκειμένου να διαπιστωθεί αν ο κίνδυνος και/ή το μέγεθός του είναι αποδεκτά. Τα κριτήρια κινδύνου είναι οι όροι αναφοράς βάσει των οποίων αξιολογείται η σημασία ενός κινδύνου. Σε αυτά μπορούν να περιλαμβάνονται το κόστος και τα οφέλη, οι νομικές απαιτήσεις, κοινωνικοοικονομικοί και περιβαλλοντικοί παράγοντες, οι ανησυχίες και τα ενδιαφερόμενα μέρη.

⁽¹⁵⁾ Η ΕΕ καθορίζει ειδικές νομοθετικές απαιτήσεις σε ορισμένους τομείς, π.χ. οδηγία της ΕΕ για τις πλημμύρες (οδηγία 2007/60/ΕΚ), οδηγία-πλαίσιο της ΕΕ για τα ύδατα (οδηγία 2000/60/ΕΚ), οδηγία Seveso III της ΕΕ (οδηγία 2012/18/ΕΕ), οδηγία της ΕΕ για τις υποδομές ζωτικής σημασίας (οδηγία 2008/114/ΕΚ).

⁽¹⁶⁾ Τα κράτη μέλη καλούνται να καθορίσουν τους οικείους υφιστάμενους βασικούς κινδύνους σε εθνικό ή κατώτερο του εθνικού επίπεδο.

Προσδιορισμός κινδύνων είναι η διαδικασία εντοπισμού, αναγνώρισης και περιγραφής κινδύνων, ενδεχομένως με πιθανοτικούς όρους. Πρόκειται για διαδικασία ελέγχου και χρησιμεύει ως προκαταρκτικό βήμα για το επόμενο στάδιο της ανάλυσης κινδύνων. Ο προσδιορισμός κινδύνων θα πρέπει να βασίζεται όσο το δυνατόν περισσότερο σε ποσοτικά (ιστορικά και πρόσφατα στατιστικά) δεδομένα. Ωστόσο, θα ήταν σκόπιμο να χρησιμοποιούνται διαδικασίες ανάπτυξης σεναρίων και προβλέψεις βάσει μοντέλου για τον προσδιορισμό και μελλοντικών κινδύνων. Ιδανικά, θα πρέπει να αναζητούνται εναλλακτικές λύσεις για την αντιμετώπιση κινδύνων που είναι δύσκολο να μετρηθούν ή σε περιπτώσεις στις οποίες οι πληροφορίες που συνδέονται με τον κίνδυνο είναι διαβαθμισμένες. Ορισμένες φορές, στο συγκεκριμένο στάδιο πραγματοποιείται μόνο προσδιορισμός των κινδύνων. Αυτό σημαίνει ότι προσδιορίζονται τύποι συμβάντων που ενδέχεται να προκύψουν σε συγκεκριμένο έδαφος και σε συγκεκριμένο χρονικό πλαίσιο. Συνήθως, ωστόσο, στο στάδιο του προσδιορισμού κινδύνων εξετάζονται ήδη οι συνέπειες (πιθανές επιπτώσεις) των παραγόντων κινδύνου ή της εμφάνισης κινδύνων. Δεδομένα σχετικά με τις επιπτώσεις μπορούν να συλλέγονται με ποιοτικό τρόπο (π.χ. μέσω γνωμοδοτήσεων εμπειρογνομόνων, πληροφοριών ασφάλειας, τεχνικών επαγωγικής συλλογιστικής και άλλων).

Διαφορετικοί κίνδυνοι απαιτούν διαφορετικές αναλύσεις. Η **πιθανότητα** μπορεί εν γένει να εκτιμηθεί πιο εύκολα για τους παράγοντες φυσικού κινδύνου, λόγω των ιστορικών προηγούμενων τους. Η πιθανότητα μπορεί να εκτιμηθεί ποιοτικά (πολύ υψηλή, υψηλή, μέση, χαμηλή, πολύ χαμηλή πιθανότητα) ή ποσοτικά (η περίοδος επαναληπτικότητας, πιθανότητα εμφάνισης σε 1 έτος, 5 έτη, 100 έτη κ.λπ.). Για ορισμένους κινδύνους δεν είναι εφικτό να προσδιοριστεί πόσο πιθανό είναι να προκύψει ένα συμβάν και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να αναζητούνται εναλλακτικές εκτιμήσεις κατά περίπτωση. Όπου είναι εφικτό, η πιθανότητα ενός συμβάντος ή εμφάνισης ενός κινδύνου θα πρέπει να εκτιμάται σε συνάρτηση με την ιστορική συχνότητα συμβάντων σε παρόμοια κλίμακα και με βάση τα διαθέσιμα στατιστικά δεδομένα τα οποία είναι συναφή για την ανάλυση των βασικών παραγόντων και μπορούν να συμβάλουν στον προσδιορισμό επιταχυνόμενων τάσεων, όπως οι τάσεις που συνδέονται με την κλιματική αλλαγή. Για παράδειγμα, τα γεωλογικά δεδομένα θα μπορούσαν να συμβάλουν στην επέκταση του χρονικού περιθωρίου διερεύνησης για ορισμένους κινδύνους (π.χ. ηφαιστεια, σεισμοί, τσουνάμι).

Το επίπεδο των **επιπτώσεων** θα πρέπει επίσης να αποτελεί αντικείμενο ποιοτικής και ποσοτικής εκτίμησης ⁽¹⁷⁾. Η ανάλυση επιπτώσεων θα πρέπει να βασίζεται όσο το δυνατόν περισσότερο σε εμπειρικά στοιχεία και στην πείρα που έχει αποκτηθεί από προηγούμενα δεδομένα καταστροφών ή σε εδραιωμένα ποσοτικά μοντέλα επιπτώσεων. Όπου είναι εφικτό, η εκτίμηση των επιπτώσεων κάθε εμφάνισης κινδύνου ή παράγοντα κινδύνου θα πρέπει να διενεργείται από πλευράς σημαντικών αρνητικών επιπτώσεων σε τέσσερις κατηγορίες: επιπτώσεις στον άνθρωπο, οικονομικές επιπτώσεις, περιβαλλοντικές επιπτώσεις, πολιτικές/κοινωνικές επιπτώσεις (συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων στην ασφάλεια). Οι κατηγορίες και τα κριτήρια των διαφόρων επιπτώσεων μπορούν να συνοψιστούν ως εξής:

- **επιπτώσεις στον άνθρωπο**, λαμβανομένων υπόψη των θανάτων, των αγνοουμένων, των τραυματιών και των ασθενών, καθώς και των ατόμων που πρέπει να απομακρυνθούν ή που χάνουν την πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες. Τα κριτήρια αυτά είναι συνήθως ποσοτικοποιημένα·
- **οικονομικές επιπτώσεις**, λαμβανομένων υπόψη των οικονομικών και υλικών ζημιών, καθώς και των οικονομικών απωλειών από διάφορους τομείς της οικονομίας. Τα κριτήρια είναι συνήθως ποσοτικοποιημένα. Όπου είναι εφικτό, θα πρέπει να εκτιμώνται οι έμμεσες οικονομικές ζημιές·
- **περιβαλλοντικές επιπτώσεις**, λαμβανομένων υπόψη των επιπτώσεων στους φυσικούς πόρους, στις προστατευόμενες περιοχές και στους οικοτόπους (δάση, χερσαία βιοποικιλότητα, υδάτινα οικοσυστήματα, θαλάσσια οικοσυστήματα κ.λπ.), καθώς και στα φυσικά και αστικά περιβάλλοντα. Στην κατηγορία αυτή μπορούν να συμπεριλαμβάνονται οι επιπτώσεις στην πολιτιστική κληρονομιά ⁽¹⁸⁾. Τα κριτήρια είναι συνήθως ποιοτικά, αλλά μπορούν να είναι και ποσοτικά, με βάση το κόστος των απωλειών ή της ανάκτησης, ή να υποβάλλονται σε ποιοτική εκτίμηση, βάσει της έκτασης της ζημίας ή του χρόνου που απαιτείται για την επαναφορά στην αρχική κατάσταση·
- **πολιτικές/κοινωνικές επιπτώσεις (συμπεριλαμβανομένης της ασφάλειας)**, λαμβανομένης υπόψη της διαταραχής της καθημερινής ζωής/χρήσης εγκαταστάσεων ζωτικής σημασίας (ενέργεια, υγεία, εκπαίδευση κ.λπ.), της ασφάλειας των υδάτων και των τροφίμων, της κοινωνικής αναταραχής, των απειλών για την κοινωνική ασφάλιση, καθώς και της ικανότητας διακυβέρνησης και ελέγχου της χώρας. Ορισμένες φορές, στη συγκεκριμένη κατηγορία περιλαμβάνονται οι ψυχολογικές επιπτώσεις. Τα κριτήρια είναι συνήθως ποιοτικά.

Στο πλαίσιο κάθε κατηγορίας επιπτώσεων (ανθρώπινων, οικονομικών, περιβαλλοντικών και πολιτικών/κοινωνικών), η σχετική σημασία των επιμέρους επιπτώσεων θα πρέπει να διαβαθμίζεται με τη χρήση ενός ενιαίου συνόλου κριτηρίων για τη βαθμολόγηση των σχετικών επιπτώσεων, τα οποία εφαρμόζονται σε διαφορετικούς κινδύνους ή σε διαφορετικά σενάρια κινδύνου. Οι επιπτώσεις στον άνθρωπο θα πρέπει να μετρώνται με βάση τον αριθμό των επηρεαζόμενων ατόμων, ενώ οι οικονομικές επιπτώσεις θα πρέπει να μετρώνται στο εθνικό νόμισμα. Όπου είναι εφικτό, οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις θα πρέπει να ποσοτικοποιούνται με οικονομικούς όρους, αλλά μπορούν επίσης να ταξινομηθούν με μη ποσοτικούς όρους, π.χ. 1) περιορισμένες/αμελητέες, 2) ήσσονος σημασίας/ουσιαστικές, 3) μέτριες/σοβαρές, 4) σημαντικές/πολύ σοβαρές, 5) καταστροφικές/ολέθριες. Οι πολιτικές/κοινωνικές επιπτώσεις (συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων στην ασφάλεια) μπορούν επίσης να μετρούνται σε παρόμοια ποιοτική κλίμακα. Με την ποιοτική ανάλυση μπορεί να καθοριστεί η κλίμακα του επιπέδου επίπτωσης (πολύ χαμηλό, χαμηλό, μέτριο, υψηλό ή πολύ υψηλό) με αριθμητικούς όρους.

Όπου είναι εφικτό, η εκτίμηση των επιπτώσεων θα πρέπει να ευθυγραμμίζεται με τους σκοπούς, τους στόχους και τις κατευθυντήριες γραμμές για την υποβολή εκθέσεων του πλαισίου Σεντάι για τη μείωση του κινδύνου καταστροφών (πλαίσιο Σεντάι) ⁽¹⁹⁾.

⁽¹⁷⁾ Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, Risk Assessment and Mapping Guidelines for Disaster Management [SEC(2010) 1626 τελικό].

⁽¹⁸⁾ Δεδομένου ότι υπάρχουν διάφορες μεθοδολογικές προσεγγίσεις, αναγνωρίζεται ότι οι επιπτώσεις στην πολιτιστική κληρονομιά μπορούν να ταξινομηθούν είτε ως οικονομικές επιπτώσεις (εάν είναι ποσοτικές) είτε ως περιβαλλοντικές επιπτώσεις (εάν είναι ποιοτικές). Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αναφέρουν, κατά περίπτωση, τον τρόπο ταξινόμησης των επιπτώσεων στην πολιτιστική κληρονομιά.

⁽¹⁹⁾ Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για τη μείωση του κινδύνου καταστροφών (UNDRR), *Technical guidance for monitoring and reporting on progress in achieving the global targets of the Sendai Framework for Disaster Risk Reduction* (Τεχνική καθοδήγηση για την παρακολούθηση και την

Οι εν λόγω τέσσερις κατηγορίες επιπτώσεων μπορούν να λαμβάνονται υπόψη σε βραχυπρόθεσμο και μεσοπρόθεσμο ορίζοντα· επιπλέον, σε ορισμένες περιπτώσεις είναι πιθανό να υπάρχουν ισχυρές αλληλεξαρτήσεις, όπως ο αριθμός των νεκρών και των τραυματιών από την κατάρρευση κτιρίων λόγω σεισμών. Αυτές οι τέσσερις κατηγορίες επιπτώσεων θα μπορούσαν, κατά περίπτωση, να λαμβάνονται υπόψη κατά την εκτίμηση των επιπτώσεων οποιουδήποτε αναλυθέντος συμβάντος ή κινδύνου, συμπεριλαμβανομένων των βασικών κινδύνων που προσδιορίζονται στην ερώτηση 3, στους οποίους περιλαμβάνονται επίσης βασικοί κίνδυνοι με διασυννοριακές επιπτώσεις, βασικοί κίνδυνοι μικρής πιθανότητας με μεγάλο αντίκτυπο και, κατά περίπτωση, βασικοί μελλοντικοί και αναδυόμενοι κίνδυνοι. Οι τέσσερις κατηγορίες μπορούν επίσης να χρησιμοποιούνται για την ανάπτυξη σεναρίων κινδύνου και εκτιμήσεων πολλαπλών κινδύνων (που περιγράφονται κατωτέρω) στα στάδια του προσδιορισμού και της ανάλυσης κινδύνων.

Για τον προσδιορισμό των βασικών κινδύνων μπορούν να χρησιμοποιούνται διάφορες μέθοδοι και τεχνικές ⁽²⁰⁾. Σε αυτές μπορούν να περιλαμβάνονται κριτήρια κινδύνου, μέθοδοι βάσει αποδεικτικών στοιχείων, αξιολογήσεις γεωλογικών, ιστορικών και στατιστικών δεδομένων, κατάλογοι ελέγχου, πληροφορίες ασφάλειας, συστηματικές ομαδικές προσεγγίσεις (όταν μια ομάδα εμπειρογνομόνων ακολουθεί συστηματική διαδικασία για τον προσδιορισμό κινδύνων μέσω ενός δομημένου συνόλου προτροπών ή ερωτήσεων) και τεχνικές επαγωγικής συλλογιστικής. Υπάρχουν τεχνικές οι οποίες καθιστούν τη διαδικασία προσδιορισμού κινδύνων πιο ολοκληρωμένη ⁽²¹⁾.

Η **ανάλυση σεναρίων κινδύνου** μπορεί να είναι χρήσιμη για τον προσδιορισμό πιθανών βασικών κινδύνων, κατά περίπτωση, συμπεριλαμβανομένων μελλοντικών και/ή αναδυόμενων βασικών κινδύνων, βασικών κινδύνων με διασυννοριακές επιπτώσεις και βασικών κινδύνων μικρής πιθανότητας με μεγάλο αντίκτυπο. Αποτελεί επίσης έναν τρόπο επικοινωνίας σχετικά με τον τρόπο διαμόρφωσης μιας εικόνας των μελλοντικών αβεβαιοτήτων και των παραγόντων που επηρεάζουν τις αποφάσεις που πρέπει να ληφθούν σήμερα.

Οι εθνικές αναλύσεις κινδύνου μπορεί να επιδιώκουν τη συνεκτίμηση όχι μόνο της ανάλυσης μοντέλων/σεναρίων ενός μόνο κινδύνου (εάν αυτά έχουν αναπτυχθεί κατά τη φάση προσδιορισμού κινδύνων), αλλά και ορισμένα σεναρία ή μοντέλα πολλαπλών κινδύνων.

Η προσέγγιση πολλαπλών παραγόντων κινδύνου περιλαμβάνει μια οπτική πολλαπλών παραγόντων κινδύνου και πολλαπλών τρωτών σημείων. Η εκτίμηση πολλαπλών κινδύνων περιλαμβάνει πιθανές αυξήσεις της έντασης και αλυσιδωτές επιπτώσεις που προκύπτουν από την αλληλεπίδραση με άλλους κινδύνους. Με άλλα λόγια, ένας κίνδυνος μπορεί να ενταθεί μέσω άλλου κινδύνου, ή επειδή ένα συμβάν άλλου είδους έχει μεταβάλει σημαντικά την τρωτότητα ή την έκθεση του συστήματος. Η οπτική των πολλαπλών τρωτών σημείων αφορά την ποικιλία των ευαίσθητων στόχων που εκτίθενται σε κινδύνους, όπως ο πληθυσμός, τα συστήματα μεταφορών και οι υποδομές, τα κτίρια και η πολιτιστική κληρονομιά. Οι δυνητικοί αυτοί στόχοι παρουσιάζουν διαφορετικά είδη τρωτότητας για τους διάφορους παράγοντες κινδύνου και απαιτούν διαφορετικά είδη ικανοτήτων για την πρόληψη και την αντιμετώπιση των παραγόντων κινδύνου.

Σε μια ανάλυση σεναρίων πολλαπλών κινδύνων λαμβάνονται συνήθως υπόψη τα ακόλουθα στοιχεία:

- προσδιορισμός πιθανών σεναρίων πολλαπλών κινδύνων, αρχής γενομένης από ένα συγκεκριμένο γεγονός και την αξιολόγηση της πιθανότητας ενεργοποίησης άλλων κινδύνων ή συμβάντων·
- ανάλυση έκθεσης και τρωτότητας για κάθε επιμέρους κίνδυνο εντός των διαφόρων τμημάτων των σεναρίων, καθώς και αλληλεξαρτήσεις των παραγόντων κινδύνου και των τρωτών σημείων·
- εκτίμηση κινδύνου για κάθε δυσμενές συμβάν και για σεναρία πολλαπλών κινδύνων. Για τη χαρτογράφηση σεναρίων πολλαπλών κινδύνων για τη διευκόλυνση της διαμόρφωσης εικόνας, της παροχής πληροφοριών σχετικά με σεναρία και της εκτέλεσης σεναρίων μπορούν να χρησιμοποιούνται εργαλεία λογισμικού, όπως το σύστημα υποστήριξης αποφάσεων (DSS).

Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές δεν αποσκοπούν στην πρόωθηση συγκεκριμένου τρόπου αντιμετώπισης σεναρίων ή μοντέλων πολλαπλών κινδύνων· απεναντίας, επισημαίνουν ορισμένες ορθές πρακτικές που περιγράφονται στη βιβλιογραφία, όπως τα ατυχήματα «Natech» (τεχνολογικές καταστροφές προκαλούμενες από φυσικούς κινδύνους), στα οποία περιλαμβάνονται οι σεισμοί, οι κεραυνοί και οι πλημμύρες.

Ερώτηση 3.1 Προσδιορισμός βασικών κινδύνων με διασυννοριακές επιπτώσεις

Κάθε βασικός κίνδυνος που θα μπορούσε να έχει σημαντικές αρνητικές διασυννοριακές επιπτώσεις, οι οποίες προέρχονται από ή επηρεάζουν τη γειτονική ή τις γειτονικές χώρες.

Κατά περίπτωση, αναφέρετε αν εφαρμόστηκε προσέγγιση πολλαπλών παραγόντων κινδύνου κατά την ανάπτυξη του σεναρίου και τον προσδιορισμό των βασικών κινδύνων με διασυννοριακές επιπτώσεις. Για παράδειγμα, αναφέρετε αν λήφθηκαν υπόψη οι αλυσιδωτές επιπτώσεις των καταστροφών.

Κατά τον προσδιορισμό των βασικών κινδύνων με δυνητικές διασυννοριακές επιπτώσεις και την εκτίμηση των αντίστοιχων επιπτώσεών τους μπορούν να ληφθούν υπόψη τα εξής: i) επιπτώσεις που απορρέουν από κινδύνους που δημιουργούνται σε γειτονική ή γειτονικές χώρες, ii) επιπτώσεις που επεκτείνονται σε γειτονική ή γειτονικές χώρες και iii) επιπτώσεις που επηρεάζουν ταυτόχρονα δύο ή περισσότερες χώρες. Κατά την εξέταση των επιπτώσεων σε γειτονική ή γειτονικές χώρες, σκοπός δεν είναι η ποιοτική ή ποσοτική εκτίμηση των δυνητικών επιπτώσεων, αλλά η αξιολόγηση του ενδεχομένου να προκύψουν αρνητικές επιπτώσεις (π.χ. νέφος ηφαιστειακής τέφρας που εισέρχεται στον εναέριο χώρο γειτονικών χωρών).

⁽²⁰⁾ παράρτημα 3 του εγγράφου εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, Risk Assessment and Mapping Guidelines for Disaster Management [SEC(2010) 1626 τελικό].

⁽²¹⁾ Έκθεση του Κοινού Κέντρου Ερευνών με τίτλο *Recommendations for National Risk Assessment* (Συστάσεις για την εθνική εκτίμηση κινδύνων), https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC114650/jrc114650_nrarecommendations_updatedfinal_online1.pdf

Ερώτηση 3.2 Προσδιορισμός βασικών κινδύνων μικρής πιθανότητας με μεγάλο αντίκτυπο

Κάθε βασικός κίνδυνος μικρής πιθανότητας αλλά με μεγάλο αντίκτυπο

Κατά περίπτωση, αναφέρετε αν λήφθηκε υπόψη προσέγγιση πολλαπλών παραγόντων κινδύνου κατά την ανάπτυξη σεναρίων και τον προσδιορισμό κινδύνων για τους βασικούς κινδύνους μικρής πιθανότητας με μεγάλο αντίκτυπο. Για παράδειγμα, αναφέρετε αν λήφθηκαν υπόψη οι αλυσιδωτές επιπτώσεις των καταστροφών.

Τα κράτη μέλη καλούνται να θέσουν τα κριτήρια για τον καθορισμό των βασικών κινδύνων μικρής πιθανότητας με μεγάλο αντίκτυπο στο οικείο εθνικό ή κατώτερο του εθνικού πλαίσιο. Ένας κίνδυνος μικρής πιθανότητας με μεγάλο αντίκτυπο μπορεί να μην θεωρείται απαραίτητως βασικός κίνδυνος εάν είναι εξαιρετικά απίθανο να επέλθει το σχετικό συμβάν. Συνεπώς, η υπαγωγή κινδύνων μικρής πιθανότητας με μεγάλο αντίκτυπο στους βασικούς κινδύνους εξαρτάται από τους ορισμούς που προβλέπουν τα κράτη μέλη για τους «βασικούς κινδύνους».

Ερώτηση 3 Προσδιορισμός βασικών μελλοντικών και/ή αναδυόμενων κινδύνων

Κατά περίπτωση, προσδιορίστε τυχόν βασικούς κινδύνους που αναμένονται στο μέλλον. Σε αυτούς μπορεί να περιλαμβάνονται τυχόν αναδυόμενοι κίνδυνοι που θα μπορούσαν να έχουν σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στον άνθρωπο, καθώς και σημαντικές αρνητικές οικονομικές, περιβαλλοντικές και πολιτικές/κοινωνικές επιπτώσεις (συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων στην ασφάλεια).

Ο προσδιορισμός βασικών μελλοντικών κινδύνων, συμπεριλαμβανομένων νέων αναδυόμενων κινδύνων, θα μπορούσε να συμβάλει στη βελτίωση της διαχείρισης μελλοντικών κινδύνων μέσω κατάλληλων μέτρων πρόληψης και ετοιμότητας. Στην περίπτωση των μελλοντικών και αναδυόμενων κινδύνων που συνδέονται με την κλιματική αλλαγή, στην εκτίμηση κινδύνων θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, κατά περίπτωση, προβλέψεις και σενάρια για την κλιματική αλλαγή που βασίζονται σε εκδόσεις της διακυβερνητικής επιτροπής για την κλιματική αλλαγή (IPCC) ή σε άλλες επικυρωμένες επιστημονικές πηγές. Όπου υπάρχουν, οι υφιστάμενες εθνικές εκτιμήσεις κλιματικών κινδύνων και τρωτότητας παρέχουν σχετικές προβλέψεις σχετικά με την επικινδυνότητα και τους κινδύνους για το κλίμα. Οι μελλοντικοί και αναδυόμενοι κίνδυνοι που συνδέονται με την κλιματική αλλαγή θα πρέπει να συμφωνούν με τους κινδύνους που αναφέρονται στην εθνική στρατηγική και/ή στο εθνικό σχέδιο προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και στις εκτιμήσεις κλιματικών κινδύνων και τρωτότητας, όπου έχουν διενεργηθεί.

Στη δημοσίευση της Επιτροπής με τίτλο «Science for Environmental Policy» (Η επιστήμη για την περιβαλλοντική πολιτική), αναδυόμενοι ⁽²²⁾ θεωρούνται οι κίνδυνοι οι οποίοι μπορεί να είναι:

- νέοι κίνδυνοι·
- δύσκολο να εκτιμηθούν (με παραδοσιακές προσεγγίσεις εκτίμησης και διαχείρισης κινδύνων) όσον αφορά την πιθανότητα πρόκλησης ζημίας·
- δύσκολο να προβλεφθούν, δηλαδή είναι δύσκολο να εκτιμηθεί η πιθανότητα εμφάνισης συγκεκριμένης συνέπειας σε συγκεκριμένο χρόνο/τόπο/κατάσταση·
- κίνδυνοι που απορρέουν από νεοπροσδιορισθέντα παράγοντα κινδύνου, με πιθανότητα σημαντικής έκθεσης σε αυτόν, ή από μη αναμενόμενη νέα ή αυξημένη σημαντική έκθεση και/ή αυξημένη ευαισθησία σε γνωστό παράγοντα κινδύνου·
- νέοι ή γνωστοί κίνδυνοι που εμφανίζονται σε νέες ή άγνωστες συνθήκες.

Στους ορισμούς των αναδυόμενων κινδύνων περιλαμβάνεται επίσης η έννοια των νεοεμφανιζόμενων κινδύνων· νεοπροσδιορισθέντες/νεοδιαπιστωθέντες κίνδυνοι· αυξανόμενος κίνδυνος ή κίνδυνος που καθίσταται ευρέως γνωστός ή αποδεδειγμένος.

Κατά περίπτωση: Περιγράψτε τις μεθόδους, τα μοντέλα και τις τεχνικές που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό και την εκτίμηση μελλοντικών κινδύνων και/ή αναδυόμενων κινδύνων, καθώς και των δυνητικών επιπτώσεών τους, λαμβάνοντας υπόψη σενάρια και προβλέψεις κινδύνων που συνδέονται με την κλιματική αλλαγή, την εθνική στρατηγική και/ή το εθνικό σχέδιο προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή ⁽²³⁾ και τις εκτιμήσεις κλιματικών κινδύνων και τρωτότητας, εάν έχουν διενεργηθεί εκτιμήσεις αυτού του είδους. Τα κλιματικά σενάρια και οι προβλέψεις τους που χρησιμοποιούνται για το μέλλον θα μπορούσαν να είναι βραχυπρόθεσμα (2030), μεσοπρόθεσμα (2050) και μακροπρόθεσμα (2100), κατά περίπτωση.

Θα μπορούσε να εξεταστεί το ενδεχόμενο υιοθέτησης μιας προσέγγισης ανάπτυξης μοντέλων πολλαπλών κινδύνων ώστε να αποτυπώνονται ο δυναμικός χαρακτήρας και οι διάφορες αλληλεπιδράσεις των σχετικών με τους κινδύνους διεργασιών που καθοδηγούνται τόσο από την κλιματική αλλαγή όσο και από κοινωνικές, οικονομικές, περιβαλλοντικές και δημογραφικές παραμέτρους. Η ανάπτυξη σεναρίων αποτελεί επίσης μέθοδο που εφαρμόζεται για τον προσδιορισμό μελλοντικών και/ή αναδυόμενων κινδύνων και δεν περιορίζεται απλώς στην εκτίμηση των μελλοντικών επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.

⁽²²⁾ Science for Environment Policy (2016) Identifying emerging risks for environmental policies. Future Brief 13. Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ΓΔ Περιβάλλοντος, <http://ec.europa.eu/science-environment-policy>

⁽²³⁾ Οι εθνικές στρατηγικές και τα εθνικά σχέδια προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή διατίθενται στον ιστότοπο της πλατφόρμας Climate-Adapt: <https://climate-adapt.eea.europa.eu/countries-regions/countries>

Κατά περίπτωση, αναφέρετε αν υιοθετήθηκε προσέγγιση πολλαπλών παραγόντων κινδύνου κατά την ανάπτυξη σεναρίων και τον προσδιορισμό των κινδύνων που συνδέονται με μελλοντικούς και αναδυόμενους βασικούς κινδύνους. Αναφέρετε επίσης αν λήφθηκαν υπόψη οι αλυσιδωτές επιπτώσεις των καταστροφών.

Ερώτηση 4 Προσδιορισμός των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής

Προσδιορίστε ποιοι από τους προαναφερόμενους βασικούς κινδύνους συνδέονται άμεσα με τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Λάβετε υπόψη την υφιστάμενη στρατηγική και/ή το υφιστάμενο σχέδιο προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή σε εθνικό ή σε κατώτερο του εθνικού επίπεδο ⁽²⁴⁾ ή κάθε σχετική εκτίμηση κλιματικών κινδύνων και τρωτότητας, κατά περίπτωση.

Η ερώτηση αυτή μπορεί να συνδυαστεί με τον προσδιορισμό βασικών μελλοντικών και/ή αναδυόμενων κινδύνων (ερώτηση 3.3), κατά περίπτωση.

Κατά περίπτωση: Περιγράψτε τις μεθόδους και τις πηγές δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό των βασικών υφιστάμενων κινδύνων που επηρεάζονται ή μπορούν να επηρεαστούν από την κλιματική αλλαγή.

Ερώτηση 5 Ανάλυση κινδύνων

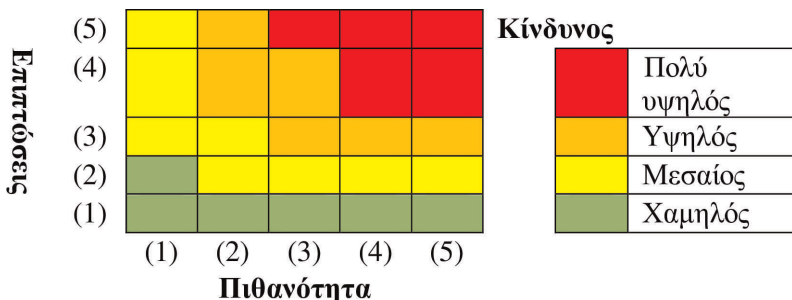
Περιγράψτε την κλίμακα των επιπέδων πιθανότητας και επιπτώσεων των προσδιορισθέντων βασικών κινδύνων (στην ερώτηση 3), συμπεριλαμβανομένων των βασικών διασυννοριακών κινδύνων και των βασικών κινδύνων μικρής πιθανότητας με υψηλό αντίκτυπο και, κατά περίπτωση, των μελλοντικών και/ή αναδυόμενων κινδύνων.

Απεικονίστε τα αποτελέσματα σε ενιαίο πίνακα κινδύνων ή σε άλλο γράφημα/μοντέλο, κατά περίπτωση.

Κατά περίπτωση: Περιγράψτε τις μεθόδους, τα μοντέλα και τις τεχνικές που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση της πιθανότητας και των επιπτώσεων των διαφόρων κινδύνων ή σεναρίων κινδύνου.

Μετά τον προσδιορισμό των κινδύνων, μετράται η πιθανότητα υλοποίησής τους και η σοβαρότητα των δυνητικών τους επιπτώσεων με τη χρήση ενός συνόλου κατηγοριών για τη μέτρηση των συντελεστών κινδύνου (ιδανικά, η μέτρηση θα πρέπει να είναι ποσοτική). Οι κατηγορίες επιπτώσεων που μπορούν να ληφθούν υπόψη είναι οι επιπτώσεις στον άνθρωπο, καθώς και οι οικονομικές, περιβαλλοντικές και πολιτικές/κοινωνικές επιπτώσεις (συμπεριλαμβανομένης της ασφάλειας), όπως περιγράφονται στην ερώτηση 3. Η περιγραφή αφορά συχνά την «πιθανότητα» και τις «επιπτώσεις» σεναρίου ή εμφάνισης κινδύνου. Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται συνήθως σε πίνακα κινδύνων ή σε πιθανοτικούς χάρτες.

Ο **πίνακας κινδύνων** συσχετίζει τη διάσταση της πιθανότητας με τη διάσταση των επιπτώσεων και αποτελεί γραφική αναπαράσταση των διαφόρων κινδύνων η οποία επιτρέπει τη σύγκρισή τους. Ο εν λόγω πίνακας απεικονίζει τους πολλαπλούς κινδύνους που προσδιορίστηκαν, διευκολύνοντας με τον τρόπο αυτόν τη σύγκριση. Οι πίνακες κινδύνων μπορούν να χρησιμοποιούνται σε όλα τα στάδια των εκτιμήσεων κινδύνων (για υφιστάμενους, μελλοντικούς και/ή αναδυόμενους, διασυννοριακούς και βασικούς κινδύνους μικρής πιθανότητας με μεγάλο αντίκτυπο). Οι κλίμακες που χρησιμοποιούνται για την πιθανότητα και τις επιπτώσεις έχουν συνήθως πέντε επίπεδα (σχήμα 1), αν και το στοιχείο αυτό μπορεί να παρουσιάζει διαφοροποιήσεις. Τα χρώματα στον πίνακα μπορούν επίσης να διαφέρουν, ανάλογα με την ίδια αντίληψη μιας χώρας ως προς τους κινδύνους.

⁽²⁴⁾ Οι εθνικές στρατηγικές και τα εθνικά σχέδια προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή διατίθενται στον ιστότοπο της πλατφόρμας Climate-Adapt: <https://climate-adapt.eea.europa.eu/countries-regions/countries>

Σχήμα 1: Πίνακας κινδύνων (συμμετρικός, 5x5)

Ο πίνακας κινδύνων χρησιμοποιείται από διάφορα κράτη μέλη, τα οποία μπορούν να εξετάζουν το ενδεχόμενο δημιουργίας διαφορετικών πινάκων κινδύνων για τις επιπτώσεις στον άνθρωπο και τις οικονομικές, περιβαλλοντικές και πολιτικές/κοινωνικές επιπτώσεις (συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων στην ασφάλεια), δεδομένου ότι οι κατηγορίες αυτές μετρώνται με χωριστές κλίμακες και σε αντίθετη περίπτωση θα ήταν δύσκολο να συγκριθούν, ιδίως εάν ορισμένες από αυτές αποτελούν αντικείμενο ποσοτικής εκτίμησης ενώ κάποιες άλλες υποβάλλονται σε ποσοτική εκτίμηση. Προκειμένου να διευκολυνθεί μια πιο ολοκληρωμένη επισκόπηση σε επίπεδο ΕΕ, τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να χρησιμοποιούν κατά προτίμηση πίνακα κινδύνων 5x5, κατά περίπτωση με ενδείξεις επίπεδων επιπτώσεων και πιθανότητας. Όπου είναι εφικτό, τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να ορίζουν για κάθε αριθμό ποσοτικό εύρος από 1 έως 5.

Η ανάλυση κινδύνων πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις **αβεβαιότητες που συνδέονται με την ανάλυση των κινδύνων** και να αντιμετωπίζει τις αβεβαιότητες όσον αφορά τα δεδομένα και τα μοντέλα. Η ανάλυση ευαισθησίας περιλαμβάνει την εξακρίβωση του μεγέθους και της σημασίας της έκτασης των κινδύνων για τις μεταβολές των επιμέρους παραμέτρων των εισροών.

Όταν ένας κίνδυνος είναι πιθανό να έχει ουσιαστικές και μη αναστρέψιμες συνέπειες, αλλά η πιθανότητά του δεν μπορεί να εκτιμηθεί με ακρίβεια, η **αρχή της προφύλαξης** μπορεί να αιτιολογήσει τη συμπερίληψη του στην ανάλυση κινδύνων. Αυτό αφορά ιδίως τους κινδύνους για το περιβάλλον και την υγεία (του ανθρώπου, των ζώων και των φυτών). Η αρχή της προφύλαξης μπορεί να εφαρμόζεται ως πρώτο βήμα για τη διαχείριση των κινδύνων. Ενδέχεται να πρέπει να ληφθούν προσωρινές αποφάσεις βάσει ποιοτικών ή αμφοιβητήσιμων στοιχείων. Όταν εφαρμόζεται η αρχή της προφύλαξης, θα πρέπει να καταβάλλονται πρόσθετες προσπάθειες για τη βελτίωση της βάσης τεκμηρίωσης.

Ερώτηση 6 Χαρτογράφηση κινδύνων

Αναφέρετε αν έχουν καταρτιστεί χάρτες κινδύνου στους οποίους παρουσιάζεται η αναμενόμενη χωρική κατανομή των βασικών κινδύνων όπως προσδιορίστηκαν κατά το στάδιο του προσδιορισμού και της ανάλυσης (ερωτήσεις 3, 4 και 5). Εάν έχουν καταρτιστεί σχετικοί χάρτες, συμπεριλάβετε τους κατά περίπτωση.

Η κατανομή των κινδύνων ποικίλλει μεταξύ των περιοχών μιας χώρας, λόγω της εμφάνισης διαφορετικών κινδύνων, της διαφορετικής έκθεσης ατόμων και πόρων και της ανομοιογενούς τρωτότητας. Οι χάρτες κινδύνων αποτελούν χρήσιμο εργαλείο για τον προσδιορισμό των περιοχών που διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο σε ολόκληρη τη χώρα. Μπορούν να καταρτιστούν διάφορα είδη χαρτών, ανάλογα με τις εθνικές ανάγκες και τις ανάγκες σε κατώτερο του εθνικού επίπεδο: απλοί χάρτες βασικών κινδύνων, συμπεριλαμβανομένων των βασικών κινδύνων με διασυννοριακές επιπτώσεις, βασικών κινδύνων μικρής πιθανότητας με μεγάλο αντίκτυπο και, κατά περίπτωση, μελλοντικών και/ή αναδυόμενων κινδύνων. Επιπλέον, μπορούν να καταρτιστούν χάρτες απωλειών ώστε να καταδειχθούν οι περιπτώσεις στις οποίες οι πιθανές απώλειες για συγκεκριμένο κίνδυνο είναι δυνητικά υψηλότερες, λόγω της κατανομής της έκθεσης και της τρωτότητας κ.λπ.

Ιδανικά, οι διάφοροι βασικοί κίνδυνοι θα πρέπει να παρουσιάζονται σε χωριστούς χάρτες ή θεματικούς χάρτες κινδύνων (π.χ. κατηγοριοποίηση ανά βασικούς κινδύνους με διασυννοριακές επιπτώσεις, μελλοντικούς και/ή αναδυόμενους κινδύνους, καθώς και ανά βασικούς κινδύνους μικρής πιθανότητας με μεγάλο αντίκτυπο). Εάν είναι εφικτό, μπορεί να απεικονίζεται η χωρική κατανομή της τρωτότητας και της έκθεσης σε ζημία, με τις ενδείξεις πολύ υψηλά, υψηλά, μεσαία, χαμηλά και πολύ χαμηλά επίπεδα κινδύνου.

Οι εν λόγω χάρτες κινδύνων θα μπορούσαν να απεικονίζουν τη χωρική κατανομή όλων των σχετικών πτυχών που χρήζουν προστασίας σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο, όπως οι εξής: πληθυσμός, υποδομές ζωτικής σημασίας, όπως οι υποδομές ύδρευσης και παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, φυσικού αερίου και πετρελαίου· μεταφορά και διανομή· τηλεπικοινωνίες· γεωργία· χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και υπηρεσίες ασφάλειας· νοσοκομεία· σχολεία· περιβαλλοντικά προστατευόμενες περιοχές και οικοτόποι (περιοχές Natura 2000, θαλάσσιες προστατευόμενες περιοχές, εθνικά πάρκα, δάση, θαλάσσια και χερσαία βιοποικιλότητα, λεκάνες απορροής ποταμών)· στοιχεία πολιτιστικής κληρονομιάς (αρχαιολογικοί χώροι, μνημεία, πάρκα κ.λπ.)· και άλλες σημαντικές οικονομικές δραστηριότητες (εργοστάσια, επιχειρήσεις, εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας, αγροτική παραγωγή, κτηνοτροφία, τουριστικές περιοχές και επιχειρήσεις) κ.λπ.

Οι πληροφορίες αυτές μπορούν να συγκεντρωθούν με τη χρήση συστημάτων γεωγραφικών πληροφοριών (GIS) ή διαδικτυακών πλατφορμών. Εάν υπάρχουν πληροφορίες αυτού του είδους, παραθέστε σχετικό σύνδεσμο κατά περίπτωση.

Ερώτηση 7 Παρακολούθηση και επανεξέταση της εκτίμησης κινδύνων

Περιγράψτε το σύστημα που εφαρμόζεται για την παρακολούθηση και την επανεξέταση της εκτίμησης κινδύνων ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι νέες εξελίξεις.

Στο πλαίσιο της διαδικασίας διαχείρισης κινδύνων καταστροφών, οι κίνδυνοι θα πρέπει να παρακολουθούνται και να επανεξετάζονται τακτικά προκειμένου να επαληθεύεται ότι:

- οι παραδοχές σχετικά με τους κινδύνους παραμένουν βάσιμες (συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων εισόδου),
- οι παραδοχές στις οποίες βασίζεται η εκτίμηση κινδύνων, συμπεριλαμβανομένου του εξωτερικού και εσωτερικού πλαισίου, παραμένουν βάσιμες,
- τα αναμενόμενα αποτελέσματα επιτυγχάνονται,
- τα αποτελέσματα της εκτίμησης κινδύνων συνάδουν με την πραγματική εμπειρία,
- οι τεχνικές εκτίμησης κινδύνων εφαρμόζονται με ορθό τρόπο,
- η αντιμετώπιση των κινδύνων (εκτελεστικά μέτρα για την πρόληψη κινδύνων και την ετοιμότητα) είναι αποτελεσματική.

Ερώτηση 8 Γνωστοποίηση των αποτελεσμάτων της εκτίμησης κινδύνων

Περιγράψτε τη διαδικασία γνωστοποίησης και διάδοσης των αποτελεσμάτων της εθνικής εκτίμησης κινδύνων. Περιγράψτε τον τρόπο με τον οποίο τα αποτελέσματα της εκτίμησης κινδύνων γνωστοποιούνται στους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής, σε διάφορες δημόσιες αρχές με διάφορα είδη ευθύνης, σε διάφορα επίπεδα διοίκησης και σε άλλους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς. Αναφέρετε αν και με ποιον τρόπο ενημερώνεται το ευρύ κοινό σχετικά με τα αποτελέσματα της εκτίμησης κινδύνων, ώστε να λαμβάνει γνώση των κινδύνων στη χώρα ή την περιοχή του και/ή να είναι σε θέση να λαμβάνει τεκμηριωμένες αποφάσεις για την προστασία του.

Η ορθή γνωστοποίηση των αποτελεσμάτων καθιστά δυνατή τη χρήση των εκτιμήσεων κινδύνων στη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Απώτερος σκοπός της ενημέρωσης σχετικά με τους κινδύνους είναι η παροχή της δυνατότητας σε άτομα που διατρέχουν κίνδυνο να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις για την προστασία τους, καθώς και η αύξηση της ευαισθητοποίησής τους όσον αφορά τους κινδύνους. Η ενημέρωση σχετικά με τους κινδύνους συνεπάγεται επίσης την ανταλλαγή πληροφοριών, συμβουλών και απόψεων μεταξύ εμπειρογνομόνων και ατόμων που αντιμετωπίζουν απειλές για την υγεία και/ή την οικονομική ή κοινωνική τους ευημερία. Μη κυβερνητικοί παράγοντες βασίζονται επίσης σε ακριβείς εκτιμήσεις κινδύνων. Για παράδειγμα, είναι συχνά απαραίτητη η ενημέρωση των χημικών βιομηχανιών σχετικά με τους τεχνολογικούς κινδύνους. Επιπλέον, λόγω της εφαρμογής της αρχής «δικαίωμα στη γνώση», η οποία κατοχυρώνεται πλέον σε πολλές εθνικές και διεθνείς νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις, πολλές διαδικασίες εκτίμησης περιλαμβάνουν πλέον τη συμμετοχή του κοινού. Η εξέλιξη αυτή έχει δημιουργήσει την ανάγκη υιοθέτησης συστηματικής προσέγγισης όσον αφορά την ενημέρωση σχετικά με τους κινδύνους στο πλαίσιο της εφαρμογής της δημόσιας πολιτικής.

Μέρος II. Εκτίμηση της ικανότητας διαχείρισης κινδύνων

2.1. Εισαγωγή

Το άρθρο 6 παράγραφος 1 της απόφασης αριθ. 1313/2013/EK ορίζει ότι: «[τ]α κράτη μέλη, προκειμένου να προάγουν μια αποτελεσματική και συνεκτική προσέγγιση για την πρόληψη των καταστροφών και την ετοιμότητα έναντι αυτών, μέσω ανταλλαγής μη ευαίσθητων πληροφοριών, [...] και προκειμένου να προάγουν την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών στο πλαίσιο του μηχανισμού της Ένωσης: [...] β) αναπτύξουν περαιτέρω την εκτίμηση της ικανότητας διαχείρισης κινδύνων σε εθνικό ή σε ενδεδειγμένο κατώτερο του εθνικού επίπεδο».

Λαμβάνοντας υπόψη τις τεχνικές, οικονομικές και διοικητικές τους δυνατότητες, τα κράτη μέλη καλούνται να αξιολογήσουν την ικανότητά τους να προβαίνουν σε κατάλληλες εκτιμήσεις κινδύνων και σχεδιασμό διαχείρισης κινδύνων και να εφαρμόζουν μέτρα πρόληψης και ετοιμότητας.

Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές παρουσιάζουν μια δομή για την περιλήψη της εκτίμησης της ικανότητας διαχείρισης κινδύνων κάθε χώρας. Η προτεινόμενη δομή δεν είναι εξαντλητική και θα πρέπει να προσαρμόζεται στις ανάγκες κάθε κράτους μέλους. Η διαδικασία αυτή θα πρέπει να θεωρείται κοινό σημείο αναφοράς που αποσκοπεί στην προώθηση της κοινής κατανόησης των στοιχείων τα οποία θα πρέπει να περιλαμβάνει η εκτίμηση της εθνικής ικανότητας διαχείρισης κινδύνων. Στην περιλήψη θα πρέπει να δίνεται έμφαση στους βασικούς κινδύνους που προσδιορίζονται στο μέρος I.

2.2. Καθοδήγηση για την παροχή απαντήσεων στις ερωτήσεις 9-20 του υποδείγματος (μέρος II)

Ερώτηση 9 Νομοθετικό, διαδικαστικό και/ή θεσμικό πλαίσιο

Περιγράψτε το ισχύον πλαίσιο για τη διαδικασία ή τις διαδικασίες εκτίμησης της ικανότητας διαχείρισης κινδύνων. Αναφέρετε αν το πλαίσιο αυτό βασίζεται σε νομική πράξη, σε στρατηγικό σχέδιο, σε σχέδιο εφαρμογής ή σε άλλα διαδικαστικά πλαίσια.

Κατά περίπτωση: Αναφέρετε πόσο συχνά διενεργείται εκτίμηση της ικανότητας διαχείρισης κινδύνων και αν η εκτίμηση ή οι εκτιμήσεις της ικανότητας διαχείρισης κινδύνων χρησιμοποιούνται για σκοπούς λήψης αποφάσεων.

Σκοπός της παρούσας ερώτησης είναι να αποσαφηνιστεί το νομοθετικό, διαδικαστικό και/ή θεσμικό πλαίσιο σε εθνικό ή κατώτερο του εθνικού επίπεδο (ανάλογα με την περίπτωση), το οποίο τυποποιεί τη διαδικασία ή τις διαδικασίες εκτίμησης της ικανότητας διαχείρισης κινδύνων για σκοπούς πρόληψης, ετοιμότητας και αντιμετώπισης. Εάν το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο είναι το ίδιο με εκείνο που περιγράφεται ως απάντηση στην ερώτηση 1, μπορεί να γίνει παραπομπή στις απαντήσεις που δόθηκαν στην ερώτηση 1. Εάν η απάντηση είναι διαφορετική από την απάντηση στην ερώτηση 1, τα κράτη μέλη καλούνται να διευκρινίσουν αν η διαδικασία ή οι διαδικασίες εκτίμησης της ικανότητας διαχείρισης κινδύνων έχουν νομική βάση ή βασίζονται σε στρατηγικό σχέδιο, σε σχέδιο εφαρμογής ή σε άλλα νομοθετικά/διαδικαστικά πλαίσια, καθώς και αν βασίζονται στην εκτίμηση κινδύνων ή αποτελούν συνέχεια αυτής.

Κατά περίπτωση: Αναφέρετε τυχόν προβλεπόμενα σχέδια για την ανάπτυξη του νομοθετικού πλαισίου. Αναφέρετε πόσο συχνά διενεργείται εκτίμηση της ικανότητας διαχείρισης κινδύνων σε εθνικό επίπεδο ή, κατά περίπτωση, σε κατώτερο του εθνικού επίπεδο και/ή περιγράψτε αν η εν λόγω εκτίμηση ή οι εν λόγω εκτιμήσεις χρησιμοποιούνται για σκοπούς λήψης αποφάσεων. Για παράδειγμα, αναφέρετε αν η εν λόγω εκτίμηση τροφοδοτεί τη διαδικασία σχεδιασμού της διαχείρισης κινδύνων και/ή την εφαρμογή μέτρων πρόληψης και ετοιμότητας, καθώς και αν χρησιμοποιείται για να διευκολύνει την κατανόηση των τρωτών σημείων στο πλαίσιο της εκτίμησης κινδύνων.

Ερώτηση 10 Ρόλοι και αρμοδιότητες των αρμόδιων αρχών

Περιγράψτε τους ρόλους και τις αρμοδιότητες των αρμόδιων αρχών σε εθνικό ή κατώτερο του εθνικού επίπεδο (κατά περίπτωση), κάνοντας διάκριση μεταξύ της εκτίμησης κινδύνων, της πρόληψης, της ετοιμότητας και της αντιμετώπισης, και δίνοντας έμφαση στη διαχείριση των προσδιορισθέντων βασικών κινδύνων.

Περιγράψτε τον τρόπο με τον οποίο εξασφαλίζεται ο οριζόντιος συντονισμός (η διατομεακή προσέγγιση) μεταξύ των εν λόγω αρμόδιων αρχών, δίνοντας έμφαση στη διαχείριση των προσδιορισθέντων βασικών κινδύνων.

Για τους προσδιορισθέντες βασικούς κινδύνους, οι ικανότητες διαχείρισης και οι ρόλοι/αρμοδιότητες των αρμόδιων αρχών και φορέων θα πρέπει να ανατίθενται με σαφήνεια για όλα τα στάδια του κύκλου διαχείρισης κινδύνων καταστροφών (εκτίμηση, πρόληψη, ετοιμότητα και αντιμετώπιση). Θα μπορούσε να συμπεριληφθεί γραφική παράσταση για την απεικόνιση του οριζόντιου συντονισμού. Αναφέρετε επίσης την αρχή που διαδραματίζει τον ρόλο του σημείου επαφής έκτακτης ανάγκης που λειτουργεί επί 24ώρου βάσεως και περιγράψτε τον τρόπο με τον οποίο ο ρόλος αυτός ενσωματώνεται στη συνολική δομή διαχείρισης.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να επεξηγήσουν τον τρόπο με τον οποίο επιβάλλονται οι εν λόγω ρόλοι και αρμοδιότητες (π.χ. μέσω της νομοθεσίας και/ή διαδικαστικών πολιτικών) και τα μέτρα που λαμβάνονται για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής διαχείρισης (π.χ. προς αποφυγή αλληλεπικάλυψων και κενών μεταξύ των τομέων αρμοδιότητας). Περιγράψτε τα μέτρα που εφαρμόζονται για τη διασφάλιση της συνεργασίας μεταξύ των εν λόγω αρμόδιων αρχών στα διάφορα στάδια του κύκλου διαχείρισης κινδύνων καταστροφών (εκτίμηση, πρόληψη, ετοιμότητα και αντιμετώπιση), καθώς και τα διδάγματα που έχουν ενδεχομένως αντληθεί, δίνοντας έμφαση στη διαχείριση των βασικών κινδύνων.

Σε περίπτωση που για τη διαχείριση των ρόλων και αρμοδιοτήτων των αρμόδιων αρχών απαιτείται διατομεακή προσέγγιση (π.χ. ενσωμάτωση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, ερώτηση 14), τα κράτη μέλη καλούνται να λάβουν υπόψη την ισχύουσα νομοθεσία και/ή τις ισχύουσες πολιτικές της ΕΕ (βλέπε παράρτημα).

Ερώτηση 11 Ρόλοι των σχετικών ενδιαφερόμενων φορέων

Αναφέρετε αν οι σχετικοί ενδιαφερόμενοι φορείς ενημερώνονται για τη διαδικασία ή τις διαδικασίες διαχείρισης κινδύνων καταστροφών για τους προσδιορισθέντες βασικούς κινδύνους και αν συμμετέχουν σε αυτές. Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, περιγράψτε τον τρόπο.

Η ικανότητα διαχείρισης κινδύνων εξαρτάται όλο και περισσότερο από την εξασφάλιση της συμμετοχής και της συνεργασίας διαφόρων δημόσιων και ιδιωτικών ενδιαφερόμενων φορέων, όπως οι οργανισμοί διαχείρισης καταστροφών, οι υπηρεσίες υγείας, οι πυροσβεστικές υπηρεσίες, οι αστυνομικές δυνάμεις, οι επιχειρήσεις μεταφορών/ηλεκτρικής ενέργειας/επικοινωνίας, οι εθελοντικές οργανώσεις, οι πολίτες/εθελοντές, οι ιδιώτες ιδιοκτήτες γης, ο ασφαλιστικός τομέας, η πανεπιστημιακή κοινότητα και τα ερευνητικά ιδρύματα, οι ένοπλες δυνάμεις ή οργανισμοί άλλων χωρών (στο πλαίσιο διεθνικής διαχείρισης των κινδύνων καταστροφών). Η νομοθεσία της ΕΕ αναγνωρίζει ότι «η πρόληψη και η διαχείριση κινδύνων καταστροφών συνεπάγεται την ανάγκη σχεδιασμού και υλοποίησης μέτρων διαχείρισης κινδύνων που περιλαμβάνουν τον συντονισμό ενός ευρέος φάσματος φορέων»⁽²⁵⁾.

Αναφέρετε αν η συνεργασία αυτή εξασφαλίζεται στο πλαίσιο της διαδικασίας ή των διαδικασιών εκτίμησης κινδύνων για τους προσδιορισθέντες βασικούς κινδύνους, των διαδικασιών σχεδιασμού της διαχείρισης κινδύνων καταστροφών και, κατά περίπτωση, της υλοποίησης μέτρων πρόληψης και ετοιμότητας. Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, περιγράψτε τον τρόπο.

Κατά περίπτωση: Αναφέρετε τον τρόπο με τον οποίο ενημερώνονται οι δημόσιοι και ιδιωτικοί ενδιαφερόμενοι φορείς, καθώς και τον τρόπο ανταλλαγής των πληροφοριών (συμπεριλαμβανομένων των διδαγμάτων και της ανταλλαγής δεδομένων). Μπορεί να γίνει παραπομπή στις απαντήσεις που δόθηκαν στην ερώτηση 8.

Ερώτηση 12 Διαδικασίες και μέτρα σε εθνικό, κατώτερο του εθνικού και τοπικό επίπεδο

Περιγράψτε τις καθιερωμένες διαδικασίες για τη διασφάλιση της κάθετης συνεργασίας μεταξύ των αρχών σε εθνικό, κατώτερο του εθνικού και τοπικό επίπεδο, οι οποίες συμμετέχουν στη διαδικασία ή στις διαδικασίες διαχείρισης κινδύνων καταστροφών για τους προσδιορισθέντες βασικούς κινδύνους.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να επεξηγήσουν τις διαδικασίες και τα μέτρα που εφαρμόζονται για την εξασφάλιση του κάθετου συντονισμού μεταξύ του εθνικού, του κατώτερου του εθνικού και του τοπικού επιπέδου για τους εντοπισθέντες βασικούς κινδύνους.

Η διαδικασία σχεδιασμού των μέτρων πρόληψης και ετοιμότητας πρέπει να καθορίζει τις διαδικασίες που θα συμβάλουν στη μείωση του κινδύνου σε εθνικό, κατώτερο του εθνικού και τοπικό επίπεδο. Όπως επισημαίνεται στην αιτιολογική σκέψη 14 της απόφασης (ΕΕ) 2019/420⁽²⁶⁾, οι περιφερειακές και τοπικές αρχές μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό προληπτικό ρόλο· επιπλέον, είναι οι πρώτες που ανταποκρίνονται σε μια καταστροφή, μαζί με τους εθελοντές τους. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη καλούνται να αναφέρουν τους υφιστάμενους μηχανισμούς συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών λήψης αποφάσεων που συμβάλλουν στον καθορισμό της ιεράρχησης των κινδύνων και των περιφερειακών σχεδίων, καθώς και τυχόν χρηματοδοτικών ρυθμίσεων για την παροχή βοήθειας.

⁽²⁵⁾ Αιτιολογική σκέψη 8 της απόφασης (ΕΕ) 2019/420 με την οποία τροποποιείται η απόφαση αριθ. 1313/2013/ΕΕ.

⁽²⁶⁾ Σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 14 της απόφασης (ΕΕ) 2019/420 με την οποία τροποποιείται η απόφαση αριθ. 1313/2013/ΕΕ: «Ο ρόλος των περιφερειακών και τοπικών αρχών στην πρόληψη και τη διαχείριση καταστροφών έχει μεγάλη σημασία και οι ικανότητες αντιμετώπισης που διαθέτουν είναι ανάγκη να χρησιμοποιούνται κατάλληλα σε κάθε είδους δραστηριότητες συντονισμού και επιχειρησιακής ανάπτυξης [...]».

Κατά περίπτωση: Περιγράψτε τα μέτρα διαχείρισης κινδύνων που εφαρμόζονται για τους προσδιορισθέντες κινδύνους σε διάφορα επίπεδα διακυβέρνησης. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί πίνακας στον οποίο απεικονίζονται οι προσδιορισθέντες βασικοί κίνδυνοι.

Ερώτηση 13 Διαδικασίες και μέτρα σε διασυνοριακό, διαπεριφερειακό και διεθνές επίπεδο

Περιγράψτε τις διαδικασίες που έχουν θεσπιστεί για τη διασφάλιση της συνεργασίας σε διασυνοριακό, διαπεριφερειακό και διεθνές επίπεδο για τη διαχείριση των κινδύνων καταστροφών όσον αφορά τους προσδιορισθέντες βασικούς κινδύνους. Περιγράψτε τα μέτρα που εφαρμόζονται για τη διασφάλιση της διαχείρισης των κινδύνων καταστροφών για τους προσδιορισθέντες βασικούς κινδύνους.

Κατά περίπτωση: Αναφέρετε αν οι πολιτικές διαχείρισης κινδύνων καταστροφών καταρτίζονται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι διεθνείς δεσμεύσεις, όπως το πλαίσιο Σεντάι 2015-2030 για τη μείωση του κινδύνου καταστροφών και οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης της Ατζέντας του 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Λαμβανομένης υπόψη της διεθνούς συνεργασίας και της πρόσφατης αναθεώρησης της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ για τον ΜΠΠΕ [ιδίως της αιτιολογικής σκέψης 28 της απόφασης (ΕΕ) 2019/420 ⁽²⁷⁾], σκοπός της παρούσας ενότητας είναι να διερευνηθεί αν και με ποιον τρόπο εξασφαλίζεται η συμμετοχή σε διασυνοριακό, διαπεριφερειακό και διεθνές επίπεδο.

Τα κράτη μέλη καλούνται να περιγράψουν αν υπάρχει διασυνοριακή ⁽²⁸⁾, διαπεριφερειακή και διεθνής συνεργασία κατά τη φάση πριν από την καταστροφή και, εάν ναι, τι είδους μορφή λαμβάνει (πρόληψη και ετοιμότητα). Διευκρινίστε τον τρόπο με τον οποίο διασφαλίζεται η συνεργασία αυτή (π.χ. μνημόνια συμφωνίας ή συμφωνίες επιπέδου εξυπηρέτησης). Αναφέρετε επίσης αν εφαρμόζονται ενδεχομένως από κοινού μέτρα ετοιμότητας (π.χ. συστήματα έκτακτης προειδοποίησης ή κοινές συνεδρίες κατάρτισης και ασκήσεις) για τη διασφάλιση της ταχείας και αποτελεσματικής αντιμετώπισης των καταστροφών σε περίπτωση εκδήλωσης των προσδιορισθέντων βασικών κινδύνων.

Σε περίπτωση που για τη διαχείριση των μέτρων πρόληψης, ετοιμότητας και αντιμετώπισης απαιτείται διατομεακή προσέγγιση (π.χ. ενσωμάτωση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, ερώτηση 14), μπορεί να γίνει παραπομπή στην ισχύουσα νομοθεσία της ΕΕ (βλέπε παράρτημα).

Το πλαίσιο Σεντάι ⁽²⁹⁾, το οποίο εγκρίθηκε από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών, είναι μια εθελοντική μη δεσμευτική συμφωνία, μέσω της οποίας οι εθνικές κυβερνήσεις έχουν δεσμευθεί να αποτρέπουν την εμφάνιση νέων κινδύνων και να περιορίζουν τον υφιστάμενο κίνδυνο καταστροφών με τη μείωση της έκθεσης και της τρωτότητας και την ενίσχυση παράλληλα της ετοιμότητας, με αποτέλεσμα τη βελτίωση της συνολικής ανθεκτικότητας. Οι στόχοι βιώσιμης ανάπτυξης, ⁽³⁰⁾ οι οποίοι εγκρίθηκαν το 2015 στο πλαίσιο διάσκεψης κορυφής των Ηνωμένων Εθνών, καθορίζουν 17 στόχους ⁽³¹⁾ για τη βιώσιμη ανάπτυξη. Για την υλοποίηση και των δύο θεματολογίων απαιτείται αξιόπιστο πλαίσιο δεικτών για την παρακολούθηση της προόδου όσον αφορά τη μείωση του κινδύνου καταστροφών. Ειδικότερα, υπάρχουν 38 δείκτες για την παρακολούθηση της προόδου όσον αφορά την υλοποίηση των 7 στόχων βάσει του πλαισίου Σεντάι, ενώ καθορίζονται 17 στόχοι και 169 επιμέρους στόχοι για την επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης στο πλαίσιο των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης.

Η Επιτροπή συμμετέχει στην υλοποίηση και των δύο θεματολογίων και έχει καταρτίσει σχέδια δράσης ⁽³²⁾ και έγγραφα προβληματισμού ⁽³³⁾ για την παρακολούθηση της προόδου όσον αφορά την επίτευξη των στόχων αυτών. Κατά περίπτωση, τα κράτη μέλη καλούνται να περιγράψουν τον τρόπο με τον οποίο οι οικείες πολιτικές διαχείρισης των κινδύνων καταστροφών θα συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων αυτών των δύο θεματολογίων.

Ερώτηση 14 Εστίαση σε μέτρα προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή

Αναφέρετε αν έχουν δημιουργηθεί συνέργειες μεταξύ των μέτρων για τη μείωση του κινδύνου καταστροφών και των μέτρων προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή σε εθνικό ή κατώτερο του εθνικού επίπεδο (κατά περίπτωση) για τους προσδιορισθέντες βασικούς κινδύνους που συνδέονται με την κλιματική αλλαγή (ερώτηση 4). Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, περιγράψτε τον τρόπο.

⁽²⁷⁾ Στην αιτιολογική σκέψη 28 της απόφασης (ΕΕ) 2019/420 με την οποία τροποποιείται η απόφαση αριθ. 1313/2013/ΕΕ ορίζεται ότι «[...] όλες οι δράσεις θα πρέπει να είναι συνεπείς προς τις διεθνείς δεσμεύσεις και να συμβάλλουν ενεργά στην επίτευξή τους, όπως το πλαίσιο Σεντάι για τη μείωση του κινδύνου καταστροφών 2015-2030, [...] και η Ατζέντα 2030 των ΗΕ για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη».

⁽²⁸⁾ Τυχόν διασυνοριακά μέτρα πρόληψης και ετοιμότητας θα μπορούσαν να αναφερθούν στην ερώτηση 22.

⁽²⁹⁾ Πλαίσιο Σεντάι για τη μείωση του κινδύνου καταστροφών, 2015-2030: https://www.preventionweb.net/files/43291_sendaiframework-fordrren.pdf

⁽³⁰⁾ Στόχοι βιώσιμης ανάπτυξης: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/>

⁽³¹⁾ Οι 17 στόχοι βιώσιμης ανάπτυξης είναι οι εξής: 1. μηδενική φτώχεια, 2. μηδενική πείνα, 3. καλή υγεία και ευημερία, 4. ποιοτική εκπαίδευση, 5. ισότητα των φύλων, 6. καθαρό νερό και αποχέτευση, 7. φτηνή και καθαρή ενέργεια, 8. αξιοπρεπής εργασία και οικονομική ανάπτυξη, 9. βιομηχανία, καινοτομία και υποδομές, 10. λιγότερες ανισότητες, 11. βιώσιμες πόλεις και κοινότητες, 12. υπεύθυνη κατανάλωση και παραγωγή, 13. δράση για το κλίμα, 14. ζωή στο νερό, 15. ζωή στη στεριά, 16. ειρήνη, δικαιοσύνη και ισχυροί θεσμοί, 17. συνεργασία για τους στόχους.

⁽³²⁾ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, *Action Plan on the Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015-2030. A disaster risk-informed approach for all EU policies*, (σχέδιο δράσης για το πλαίσιο Σεντάι για τη μείωση του κινδύνου καταστροφών το διάστημα 2015-2030 – Μια προσέγγιση με βάση τον κίνδυνο καταστροφών για όλες τις πολιτικές της ΕΕ) [SWD(2016) 205 final/2].

⁽³³⁾ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2019 Έγγραφο προβληματισμού, *Προς μια βιώσιμη Ευρώπη έως το 2030*. https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/trp_sustainable_europe_30-01_en_web.pdf

Λαμβανομένης υπόψη της πρόσφατης αναθεώρησης της νομοθεσίας για τον ΜΠΠΕ, και συγκεκριμένα του γεγονότος ότι «όλες οι δράσεις θα πρέπει να είναι συνεπείς προς τις διεθνείς δεσμεύσεις και να συμβάλλουν ενεργά στην επίτευξή τους, όπως [...] η Συμφωνία του Παρισιού στη σύμβαση-πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών (ΗΕ) για την κλιματική αλλαγή [...]» ⁽³⁴⁾, σκοπός της παρούσας ερώτησης είναι να διερευνηθεί αν και με ποιον τρόπο εξασφαλίζονται συνέργειες μεταξύ της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και των εθνικών μέτρων πρόληψης και ετοιμότητας.

Η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή μπορεί να στηριχτεί τις προσπάθειες για την πρόληψη των καταστροφών που συνδέονται με το κλίμα. Η λήψη οικονομικά αποδοτικών μέτρων προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή απαιτεί άρτιο συντονισμό σε διάφορα επίπεδα του σχεδιασμού και της διαχείρισης. Σύμφωνα με τη σύμβαση-πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή, οι εθνικές στρατηγικές και τα εθνικά σχέδια προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή αποτελούν το συνιστώμενο μέσο για τις πολιτικές και τις δράσεις προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή. Τα κράτη μέλη καλούνται να αναφερθούν στις εν λόγω στρατηγικές και να περιγράψουν αν και με ποιον τρόπο οι στρατηγικές αυτές ενσωματώνονται στον σχεδιασμό των εθνικών μέτρων στον τομέα της πρόληψης και της ετοιμότητας για την αντιμετώπιση κινδύνων καταστροφών ή το αντίστροφο. Σε περίπτωση που για τη διαχείριση των μέτρων πρόληψης, ετοιμότητας και αντιμετώπισης απαιτείται διατομεακή προσέγγιση, μπορεί να γίνει παραπομπή στην ισχύουσα νομοθεσία της ΕΕ (βλέπε παράρτημα).

Ερώτηση 15 Εστίαση σε μέτρα προστασίας των υποδομών ζωτικής σημασίας

Αναφέρετε αν εφαρμόζονται μέτρα για την προστασία υποδομών ζωτικής σημασίας που θεωρούνται σημαντικές για τη συνέχιση ζωτικών λειτουργιών της κοινωνίας.

Λαμβανομένης υπόψη της πρόσφατης τροποποίησης της απόφασης για τον ΜΠΠΕ, ιδίως της αιτιολογικής σκέψης 8 της απόφασης (ΕΕ) 2019/420 ⁽³⁵⁾ και του άρθρου 7 παράγραφος 1 της οδηγίας για τις ευρωπαϊκές υποδομές ζωτικής σημασίας ⁽³⁶⁾, σκοπός της παρούσας ερώτησης είναι να διερευνηθεί αν και με ποιον τρόπο εφαρμόζονται μέτρα πρόληψης και ετοιμότητας για την προστασία υποδομών ζωτικής σημασίας.

Τα κράτη μέλη καλούνται να αναφέρουν αν εφαρμόζεται πολιτική για τις υποδομές ζωτικής σημασίας. Αναφέρετε αν, στο πλαίσιο της πολιτικής αυτής, καταρτίζεται και επανεξετάζεται τακτικά κατάλογος σχετικών υποδομών ζωτικής σημασίας και αν προσδιορίζονται επενδυτικές ανάγκες για την προστασία των υποδομών ζωτικής σημασίας. Σε περίπτωση που για τη διαχείριση των μέτρων πρόληψης, ετοιμότητας και αντιμετώπισης απαιτείται διατομεακή προσέγγιση, μπορεί να γίνει παραπομπή στην ισχύουσα νομοθεσία της ΕΕ (βλέπε παράρτημα).

Ερώτηση 16 Πηγή/-ές χρηματοδότησης

Αναφέρετε αν ο προϋπολογισμός επιτρέπει την ευέλικτη κατανομή των πόρων σε περίπτωση επείγουσας ανάγκης και σε ποιον βαθμό τα ταμεία για την αντιμετώπιση καταστροφών προάγουν την προληπτική δράση.

Περιγράψτε τις χρησιμοποιούμενες πηγές χρηματοδότησης (π.χ. σε εθνικό ή κατώτερο του εθνικού επίπεδο, δημόσια, ιδιωτική, συμπεριλαμβανομένης της ασφάλισης, ενωσιακή και άλλη διεθνής χρηματοδότηση) για τη λήψη μέτρων προτεραιότητας στον τομέα της διαχείρισης κινδύνων καταστροφών κατά την εκτίμηση, την πρόληψη, την ετοιμότητα και την αντιμετώπιση των προσδιορισθέντων βασικών κινδύνων.

Θα πρέπει να αναφερθούν οι διάφορες μορφές χρηματοδοτικής στήριξης που διαθέτει η ΕΕ για μέτρα πρόληψης και ετοιμότητας, εάν χρησιμοποιούνται. Στις μορφές αυτές περιλαμβάνονται τα κονδύλια για την πολιτική συνοχής, η κοινή γεωργική πολιτική, το πρόγραμμα LIFE ⁽³⁷⁾, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας ⁽³⁸⁾, το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» ⁽³⁹⁾, οι επιχορηγήσεις για την πρόληψη και την ετοιμότητα που χορηγούνται σε πολλές χώρες στο πλαίσιο του ΜΠΠΕ και οι νεοθεσπισθείσες άμεσες επιχορηγήσεις. Το πρόγραμμα στήριξης διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων της ΕΕ ⁽⁴⁰⁾ μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί για τους σκοπούς της ανάπτυξης ικανοτήτων και πλαισίων και μέσων πολιτικής.

Τα χρηματοδοτικά μέσα θα πρέπει να είναι διαθέσιμα και άμεσα προσβάσιμα σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, όπως προσδιορίζονται στην εκτίμηση κινδύνων και στον σχεδιασμό. Περιγράψτε τον τρόπο αντιμετώπισης των δημοσιονομικών και νομικών ζητημάτων που σχετίζονται με την ευέλικτη κατανομή των πόρων (ποιες διαχειριστικές αρχές συμμετέχουν) στο πλαίσιο της διαδικασίας εφαρμογής και αναφέρετε αν υπάρχουν σχέδια για τον επιμερισμό της οικονομικής επιβάρυνσης (ενωσιακή ή διεθνής διαθέσιμη χρηματοδότηση). Η δομή διαχείρισης των πηγών χρηματοδότησης μπορεί να απεικονιστεί με γραφική παράσταση.

Αναφέρετε επίσης αν επιδιώκονται ή έχουν συναφθεί συμφωνίες με ενδιαφερόμενους φορείς (όπως από τον ιδιωτικό τομέα, τον ασφαλιστικό τομέα) για την κάλυψη των εν λόγω δαπανών. Αναφέρετε αν υπάρχουν εθνικά ταμεία ή μηχανισμοί φυσικών καταστροφών (π.χ. ταμείο έκτακτης ανάγκης, μηχανισμοί μεταβίβασης χρηματοοικονομικού κινδύνου) και αν συνδέονται με τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, κατά περίπτωση.

⁽³⁴⁾ Αιτιολογική σκέψη 28 της απόφασης (ΕΕ) 2019/420 με την οποία τροποποιείται η απόφαση αριθ. 1313/2013/ΕΕ.

⁽³⁵⁾ Αιτιολογική σκέψη 8 της απόφασης (ΕΕ) 2019/420 με την οποία τροποποιείται η απόφαση αριθ. 1313/2013/ΕΕ.

⁽³⁶⁾ Άρθρο 7 παράγραφος 1 της οδηγίας 2008/114/ΕΚ του Συμβουλίου, της 8ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με τον προσδιορισμό και τον χαρακτηρισμό των ευρωπαϊκών υποδομών ζωτικής σημασίας, και σχετικά με την αξιολόγηση της ανάγκης βελτίωσης της προστασίας τους (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ) (ΕΕ L 345 της 23.12.2008, σ. 75).

⁽³⁷⁾ Πρόγραμμα LIFE: <https://ec.europa.eu/easme/en/life>

⁽³⁸⁾ Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας: https://ec.europa.eu/home-affairs/financing/fundings/security-and-safeguarding-liberties/internal-security-fund-police_en

⁽³⁹⁾ Πρόγραμμα «Ορίζων 2020»: <https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/h2020-section/secure-societies-%E2%80%93-protecting-freedom-and-security-europe-and-its-citizens>

⁽⁴⁰⁾ Πρόγραμμα στήριξης διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων της ΕΕ: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/funding-opportunities/funding-programmes/overview-funding-programmes/structural-reform-support-programme-srsp_en

Ερώτηση 17 Υποδομές, πόροι και εξοπλισμός

Περιγράψτε τα μέτρα που λαμβάνονται ώστε να διασφαλίζεται η διάθεση επαρκών πόρων για τον μετριασμό των επιπτώσεων των καταστροφών και για την ταχεία ανταπόκριση σε καταστροφές που συνδέονται με τους προσδιορισθέντες βασικούς κινδύνους.

Υποβάλετε στοιχεία σχετικά με την ικανότητα εξασφάλισης επαρκών υποδομών, πόρων και εξοπλισμού για τον μετριασμό των επιπτώσεων των καταστροφών και την ταχεία αντιμετώπιση των καταστροφών. Αναφέρετε αν υπάρχουν διαδικασίες για τη διατήρηση των πόρων σε «καλή κατάσταση» και για την επικαιροποίησή τους (π.χ. μέσω τακτικής συντήρησης ή απογραφής των πόρων) όσον αφορά τους προσδιορισθέντες βασικούς κινδύνους.

Κατά περίπτωση: Αναφέρετε επίσης αν αναπτύσσονται ικανότητες ετοιμότητας και αντίδρασης για την αντιμετώπιση επιμέρους κινδύνων ή αν οι ικανότητες αυτές αναπτύσσονται, ανεξάρτητα από τον κίνδυνο, για την αντιμετώπιση, πρωτίτως, των επιπτώσεων των εν λόγω κινδύνων (π.χ. αναζήτηση και διάσωση, εκκένωση, παροχή καταλύματος και νοσηλεία τραυματιών και ασθενών).

Ερώτηση 18 Εστίαση στη συλλογή δεδομένων για ζημιές λόγω καταστροφών και στις σχετικές διαδικασίες

Αναφέρετε αν εφαρμόζεται σύστημα για τη συλλογή δεδομένων για ζημιές λόγω καταστροφών. Περιγράψτε τον τρόπο με τον οποίο συλλέγονται τα δεδομένα για τους προσδιορισθέντες βασικούς κινδύνους.

Τα δεδομένα και οι στατιστικές αποτελούν σημαντικά στοιχεία για την κατανόηση των επιπτώσεων και του κόστους των καταστροφών. Η συστηματική συλλογή και ανάλυση δεδομένων μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την παροχή πληροφοριών στο πλαίσιο της λήψης αποφάσεων πολιτικής με σκοπό τη συμβολή στη μείωση των κινδύνων καταστροφών και την οικοδόμηση ανθεκτικότητας. Οι βάσεις δεδομένων για τις ζημιές λόγω καταστροφών παρέχουν στους υπεύθυνους διαχείρισης του κινδύνου καταστροφών τη δυνατότητα να διερευνούν μορφές και τάσεις του κινδύνου καταστροφών βάσει προηγούμενων συμβάντων. Η κατανόηση αυτών των μορφών και τάσεων μπορεί να συμβάλει στην πρόβλεψη μελλοντικών ζημιών από εκτεταμένα συμβάντα (συχνά συμβάντα) και στην κατανόηση του κατά πόσον η διαχείριση του κινδύνου καταστροφών είναι αποτελεσματική για τη μείωση αυτού του είδους κινδύνου. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, το Κοινό Κέντρο Ερευνών ξεκίνησε την ανάπτυξη του κόμβου δεδομένων κινδύνου ⁽⁴¹⁾. Οι μεθοδολογίες που χρησιμοποιούνται για τη συλλογή δεδομένων για τα σύνολα δεδομένων που σχετίζονται με τις καταστροφές ποικίλλουν, το ίδιο και η γεωγραφική εμβέλεια και ο βαθμός ανάλυσης των εν λόγω δεδομένων. Σε διεθνές επίπεδο, παρόμοιες προσπάθειες βρίσκονται σε εξέλιξη στο πλαίσιο της παρακολούθησης της εφαρμογής του πλαισίου Σεντάι ⁽⁴²⁾.

Αναφέρετε τι είδους μέθοδοι αναπτύσσονται για την αναφορά ζημιών (συμπεριλαμβανομένης της απώλειας ανθρώπινων ζωών) και αν τα δεδομένα συλλέγονται ανά είδος κινδύνου ή ζημίας λόγω καταστροφής (οικονομική ζημία, απώλεια ανθρώπινων ζωών, άλλο). Αναφέρετε: αν τα δεδομένα αυτά γνωστοποιούνται στους ενδιαφερόμενους φορείς και στους πολίτες· αν οι ενδιαφερόμενοι φορείς συμβάλλουν στην αναφορά των ζημιών και/ή στην εκτίμηση του κόστους· αν οι περιπτώσεις ζημίας τεκμηριώνονται και αποθηκεύονται σε τακτική ή περιστασιακή βάση· το χρονικό διάστημα που καλύπτεται· και αν οι εν λόγω αναφορές καθίστανται διαθέσιμες στο κοινό.

Σε περίπτωση που για τη διαχείριση των δεδομένων για τις ζημιές λόγω καταστροφών απαιτείται διατομεακή προσέγγιση, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων βάσει της οδηγίας Inspire ⁽⁴³⁾, μπορεί να γίνει παραπομπή στην ισχύουσα νομοθεσία της ΕΕ (βλέπε παράρτημα).

Ερώτηση 19 Εστίαση στον εξοπλισμό των συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης και στις σχετικές διαδικασίες

Περιγράψτε τα συστήματα που εφαρμόζονται για τον έγκαιρο εντοπισμό παραγόντων κινδύνου και για την παρακολούθηση των προσδιορισθέντων βασικών κινδύνων. Αναφέρετε αν στα εν λόγω συστήματα ενσωματώνονται μεθοδολογίες πρόβλεψης.

Η έγκαιρη προειδοποίηση αποτελεί σημαντική συνιστώσα της μείωσης των κινδύνων καταστροφών. Αναφέρεται στη συστηματική συλλογή και ανάλυση πληροφοριών για την πρόβλεψη και τον προσδιορισμό αναδυόμενων ή επαναλαμβανόμενων κινδύνων. Τα κράτη μέλη καλούνται να περιγράψουν τα συστήματα που εφαρμόζονται για τον έγκαιρο εντοπισμό παραγόντων κινδύνου και για την παρακολούθηση των προσδιορισθέντων βασικών κινδύνων και να αναφέρουν αν στα εν λόγω συστήματα ενσωματώνονται μεθοδολογίες πρόβλεψης.

⁽⁴¹⁾ Κόμβος δεδομένων κινδύνου: <https://drmkc.jrc.ec.europa.eu/risk-data-hub>

⁽⁴²⁾ <https://sendaimonitor.unisdr.org/>

⁽⁴³⁾ Άρθρο 5 παράγραφος 1 της οδηγίας 2007/2/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαρτίου 2007, για τη δημιουργία υποδομής χωρικών πληροφοριών στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα (Inspire) (ΕΕ L 108 της 25.4.2007, σ. 1).

Υπάρχουν διάφορα συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης τόσο σε διεθνές (π.χ. παγκόσμιο σύστημα συναγερμού και συντονισμού σε περίπτωση καταστροφών ⁽⁴⁴⁾) όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η υπηρεσία διαχείρισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης Copernicus ⁽⁴⁵⁾ παρέχει πληροφορίες για την αντιμετώπιση τέτοιων καταστάσεων σε σχέση με διάφορους τύπους καταστροφών, συμπεριλαμβανομένων των μετεωρολογικών κινδύνων, των γεωφυσικών κινδύνων, των εκούσιων ή τυχαίων ανθρωπογενών καταστροφών και άλλων ανθρωπιστικών καταστροφών. Οι πληροφορίες μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν για δραστηριότητες πρόληψης, ετοιμότητας και αποκατάστασης. Στην εν λόγω υπηρεσία περιλαμβάνονται το ευρωπαϊκό σύστημα πληροφόρησης για τις δασικές πυρκαγιές (EFFIS) ⁽⁴⁶⁾, το ευρωπαϊκό σύστημα προειδοποίησης για τις πλημμύρες (EFAS) ⁽⁴⁷⁾ και το ευρωπαϊκό παρατηρητήριο για την ξηρασία (EDO) ⁽⁴⁸⁾. Πιο πρόσφατα, η ταχεία ανταλλαγή πληροφοριών σε περίπτωση εκτάκτου κινδύνου από ακτινοβολίες στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα (ECURIE) ⁽⁴⁹⁾ προβλέπει την έγκαιρη προειδοποίηση και ανταλλαγή πληροφοριών σε περίπτωση ραδιενεργού ή πυρηνικού ατυχήματος.

Τα κράτη μέλη καλούνται να αναφέρουν αν τα εθνικά συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης συνδέονται με τα συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης που είναι διαθέσιμα σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο και, εάν ναι, με ποιον τρόπο. Αναφέρετε επίσης αν, και εάν ναι, με ποιον τρόπο δημιουργούνται συνδέσεις μεταξύ των υπηρεσιών μετεωρολογικής και σεισμικής παρακολούθησης, τόσο σε εθνικό όσο και περιφερειακό επίπεδο (εάν είναι διαθέσιμες), και των κυριότερων εθνικών φορέων ή ακαδημαϊκών ιδρυμάτων που παρακολουθούν τις καταστροφές σε διαρκή βάση. Μπορεί να γίνει παραπομπή στις απαντήσεις που δόθηκαν στην ερώτηση 18.

Σε περίπτωση που για τη διαχείριση των μέτρων πρόληψης, ετοιμότητας και αντιμετώπισης για τα συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης απαιτείται διατομεακή προσέγγιση (π.χ. συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης για διασυνοριακές απειλές κατά της υγείας ⁽⁵⁰⁾, οδηγία για τις πλημμύρες ⁽⁵¹⁾), μπορεί να γίνει παραπομπή στην ισχύουσα νομοθεσία της ΕΕ (βλέπε παράρτημα).

Ερώτηση 20 Ενημέρωση και επικοινωνία σχετικά με τους κινδύνους με σκοπό την αύξηση της ευαισθητοποίησης του κοινού

Περιγράψτε τον τρόπο με τον οποίο ενημερώνεται το κοινό σχετικά με τις ενέργειες στις οποίες πρέπει να προβαίνει όταν βρίσκεται αντιμέτωπο με κινδύνους. Για παράδειγμα, αναφέρετε αν υπάρχει στρατηγική για την εκπαίδευση του κοινού και την αύξηση της ευαισθητοποίησης. Αναφέρετε αν και με ποιον τρόπο συμμετέχουν οι ομάδες-στόχοι στον καθορισμό των μέτρων πρόληψης και ετοιμότητας, καθώς και στην εφαρμογή των δραστηριοτήτων ενημέρωσης και επικοινωνίας σχετικά με τους κινδύνους.

Οι πολίτες θα πρέπει να συμμετέχουν στην εφαρμογή μέτρων πρόληψης και ετοιμότητας σε δύο τομείς προτεραιότητας: εκπαίδευση σχετικά με τους κινδύνους, και ευαισθητοποίηση και ενημέρωση του κοινού, συμπεριλαμβανομένης της ορθής ερμηνείας των προειδοποιητικών σημάτων και της λήψης κατάλληλων μέτρων για τη μείωση της τρωτότητας και της έκθεσης, καθώς και για την προστασία των ατόμων. «[Η πρόοδος] στην ενίσχυση της ευαισθητοποίησης του κοινού και της ετοιμότητας για καταστροφές, η οποία μετράται με το επίπεδο ευαισθητοποίησης των πολιτών της Ένωσης όσον αφορά τους κινδύνους στην περιοχή τους» ⁽⁵²⁾ αποτελεί δείκτη που πρέπει να χρησιμοποιείται κατά την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και την επανεξέταση της εφαρμογής της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ.

Για τη διαχείριση των πολύπλοκων κινδύνων απαιτούνται αποτελεσματικά συστήματα ενημέρωσης και επικοινωνίας για την εφαρμογή μέτρων πρόληψης και ετοιμότητας, ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι ανάγκες των επιμέρους κοινοτήτων και οι ειδικές ανάγκες των εξαιρετικά ευάλωτων ομάδων (όπως οι ομάδες με διαφορετικό πολιτισμικό, κοινωνικό ή εκπαιδευτικό υπόβαθρο). Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης (ραδιόφωνο, τηλεόραση), τα εναλλακτικά μέσα και οι εκστρατείες ευαισθητοποίησης και εκπαίδευσης μπορούν να συμβάλουν αποτελεσματικά στην αύξηση της ευαισθητοποίησης του κοινού σχετικά με τους κινδύνους.

Τα κράτη μέλη καλούνται να αναφέρουν αν υπάρχουν κανόνες και διαδικασίες για τη διασφάλιση της ανταλλαγής πληροφοριών, της κατάρτισης και της επικοινωνίας με τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής, τους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς, τους πολίτες, συμπεριλαμβανομένων ειδικών ευάλωτων ομάδων, με σκοπό την αύξηση της ευαισθητοποίησης του κοινού σχετικά με τους βασικούς κινδύνους με τη βοήθεια διαφόρων μέσων (π.χ. μέσα κοινωνικής δικτύωσης κ.λπ.). Μπορεί να γίνει παραπομπή στις απαντήσεις που δόθηκαν στην ερώτηση 9. Περιγράψτε επίσης τον τρόπο με τον οποίο οι πολίτες ενημερώνονται πριν από, κατά και μετά από μια καταστροφή και αναφέρετε αν έχουν αναπτυχθεί ορθές πρακτικές.

Ένα σύστημα «έγκαιρης προειδοποίησης» πρέπει να παρέχει έγκαιρες και αποτελεσματικές πληροφορίες για τον μετριασμό των επιπτώσεων μιας καταστροφής στους πληθυσμούς. Τα προειδοποιητικά μηνύματα και σήματα που απευθύνονται στο κοινό πρέπει να είναι αποτελεσματικά. Περιγράψτε τα μέτρα που έχουν ληφθεί ώστε να διασφαλιστεί ότι οι κοινότητες που βρίσκονται σε κίνδυνο κατανοούν τα σήματα έγκαιρης προειδοποίησης και ότι έχουν επίγνωση των μέτρων που πρέπει να λάβουν για την προστασία τους. Σε περιοχές υψηλού κινδύνου, θα πρέπει να πραγματοποιούνται τακτικά ασκήσεις ετοιμότητας ώστε να διασφαλίζεται η διαρκής ετοιμότητα. Περιγράψτε τα σχετικά μέτρα που εφαρμόζονται.

⁽⁴⁴⁾ Παγκόσμιο σύστημα συναγερμού και συντονισμού σε περίπτωση καταστροφών: <http://www.gdacs.org>

⁽⁴⁵⁾ Υπηρεσία διαχείρισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης Copernicus: <https://emergency.copernicus.eu/>

⁽⁴⁶⁾ Ευρωπαϊκό σύστημα πληροφόρησης για τις δασικές πυρκαγιές: http://effis.jrc.ec.europa.eu/static/effis_current_situation/public/index.html

⁽⁴⁷⁾ Ευρωπαϊκό σύστημα προειδοποίησης για τις πλημμύρες: <https://www.efas.eu>

⁽⁴⁸⁾ Ευρωπαϊκό παρατηρητήριο για την ξηρασία: <http://edo.jrc.ec.europa.eu/edov2/php/index.php?id=1000>

⁽⁴⁹⁾ Ο γενικός στόχος της πλατφόρμας (<https://ec.europa.eu/jrc/en/publication/european-radiological-data-exchange-platform>) είναι να ενημερώνει όσο το δυνατόν πιο έγκαιρα και εκτενώς τις αρμόδιες αρχές και το ευρύ κοινό κατά την πρόωπη φάση ενός ατυχήματος μεγάλης κλίμακας με έκλυση ραδιενέργειας στην ατμόσφαιρα.

⁽⁵⁰⁾ Άρθρο 8 παράγραφος 1 της απόφασης αριθ. 1082/2013/ΕΕ.

⁽⁵¹⁾ Άρθρο 7 παράγραφος 3 της οδηγίας 2007/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2007, για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ) (ΕΕ L 288 της 6.11.2007, σ. 27).

⁽⁵²⁾ Άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο δ) της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ.

Μέρος III. Μέτρα προτεραιότητας στον τομέα της πρόληψης και της ετοιμότητας για την αντιμετώπιση των βασικών κινδύνων με διασυνοριακές επιπτώσεις και, κατά περίπτωση, των κινδύνων μικρής πιθανότητας με μεγάλο αντίκτυπο

3.1. Εισαγωγή

Προγραμματίζονται και εφαρμόζονται διάφορα μέτρα πρόληψης και ετοιμότητας για τη διαχείριση και τη μείωση των κινδύνων που προσδιορίζονται μέσω της εκτίμησης κινδύνων σε εθνικό ή σε ενδεδειγμένο κατώτερο του εθνικού επίπεδο. Δεδομένου ότι οι κίνδυνοι δεν γνωρίζουν σύνορα, η διασυνοριακή διαχείριση των κινδύνων καταστροφών είναι καθοριστικής σημασίας για την αύξηση της ανθεκτικότητας σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Οι περιγραφές των μέτρων προτεραιότητας στον τομέα της πρόληψης και της ετοιμότητας για την αντιμετώπιση των βασικών κινδύνων με διασυνοριακές επιπτώσεις δεν θα πρέπει να περιορίζονται σε μέτρα που εφαρμόζονται και προγραμματίζονται από τις αρχές πολιτικής προστασίας. Λάβετε επίσης υπόψη τα μέτρα προτεραιότητας που εφαρμόζονται και προγραμματίζονται από άλλες αρμόδιες υπηρεσίες ή φορείς. Επιπλέον, τα περιγραφόμενα μέτρα δεν θα πρέπει να περιορίζονται σε εκείνα που προκύπτουν από τη συνεργασία μεταξύ χωρών («διασυνοριακά μέτρα»): απεναντίας, θα πρέπει να περιλαμβάνονται μέτρα προτεραιότητας στον τομέα της πρόληψης και της ετοιμότητας τα οποία εφαρμόζονται και προγραμματίζονται για την αντιμετώπιση του κινδύνου συνολικά.

Στις περιγραφές των μέτρων προτεραιότητας στον τομέα της πρόληψης και της ετοιμότητας θα πρέπει να περιλαμβάνονται κίνδυνοι μικρής πιθανότητας με μεγάλο αντίκτυπο. Κατά περίπτωση, τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να ανταλλάσσουν πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα πρόληψης και ετοιμότητας για την αντιμετώπιση των εν λόγω κινδύνων.

3.2. Καθοδήγηση για την παροχή απαντήσεων στις ερωτήσεις 21-24 του υποδείγματος (μέρος III)

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιλέξουν από τους κινδύνους που προσδιορίζονται στο μέρος I (εκτίμηση κινδύνων) εκείνους που θεωρούν βασικούς κινδύνους με διασυνοριακές επιπτώσεις. Ανάλογα με την προσέγγιση, οι βασικοί κίνδυνοι θα μπορούσαν να οριστούν ως κίνδυνοι μεγάλης πιθανότητας με μεγάλο αντίκτυπο. Ο όρος θα μπορούσε επίσης να εμπερικλείει βασικούς κινδύνους των οποίων το επίπεδο αντικτύπου και πιθανότητας μπορεί να θεωρηθεί «απαράδεκτο» («μη ανεκτό») και οι οποίοι θα πρέπει να τίθενται σε προτεραιότητα όσον αφορά την αντιμετώπιση του κινδύνου. Επομένως, για ορισμένα κράτη μέλη, κάποιοι βασικοί κίνδυνοι ενδέχεται να είναι «απαράδεκτοι» εάν αξιολογούνται ως «μεγάλου αντικτύπου», ακόμη και αν η πιθανότητά τους τους είναι χαμηλή. Η καθοδήγηση που παρέχεται στο παρόν έγγραφο δεν υποδεικνύει τον τρόπο με τον οποίο τα κράτη μέλη θα πρέπει να ερμηνεύουν την έννοια του «βασικού κινδύνου» ή τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να ιεραρχούν τους κινδύνους.

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων βάσει του άρθρου 6 παράγραφος 1 στοιχείο δ), προσδιορίστε ποιοι από αυτούς τους βασικούς κινδύνους ενδέχεται να έχουν διασυνοριακές επιπτώσεις. Λάβετε υπόψη:

- τις επιπτώσεις που απορρέουν από κινδύνους που δημιουργούνται σε γειτονική ή γειτονικές χώρες·
- τις επιπτώσεις που επεκτείνονται σε γειτονική ή γειτονικές χώρες·
- τις επιπτώσεις που επηρεάζουν ταυτόχρονα δύο ή περισσότερες χώρες.

Ερώτηση 21 Βασικοί κίνδυνοι με διασυνοριακές επιπτώσεις

Παραθέστε τους βασικούς κινδύνους με διασυνοριακές επιπτώσεις.

Πρόκειται για τους κινδύνους για τους οποίους θα αναφερθούν μέτρα προτεραιότητας στον τομέα της πρόληψης και της ετοιμότητας βάσει της ερώτησης 3.1 του μέρους I (εκτίμηση κινδύνων).

Ερώτηση 22 Μέτρα προτεραιότητας στον τομέα της πρόληψης και της ετοιμότητας

Τα μέτρα προτεραιότητας στον τομέα της πρόληψης και της ετοιμότητας μπορούν να προσδιοριστούν με βάση τον αναμενόμενο θετικό αντίκτυπο τον οποίο έχουν ή θα έχουν όσον αφορά τη μείωση του κινδύνου (πόσο αποτελεσματικά είναι). Μέτρα προτεραιότητας μπορούν να θεωρηθούν επίσης εκείνα που είναι τα πλέον επείγοντα όσον αφορά την αντιμετώπιση ενός συγκεκριμένου κινδύνου. Μπορούν να χαρακτηριστούν ως «εμβληματικά μέτρα». Σε ορισμένες περιπτώσεις είναι πιθανό να έχουν ληφθεί μετά από ιδιαίτερα σοβαρή καταστροφή. Με ποιον τρόπο καθορίστηκαν τα «μέτρα προτεραιότητας στον τομέα της πρόληψης και της ετοιμότητας» στο πλαίσιο αυτό;

Τα μέτρα πρόληψης και ετοιμότητας μπορούν να είναι είτε διαρθρωτικά είτε μη διαρθρωτικά:

- **διαρθρωτικά μέτρα:** «διαρθρωτικό μέτρο είναι κάθε φυσική κατασκευή ή οποία αποσκοπεί στη μείωση ή στην αποφυγή των πιθανών επιπτώσεων των κινδύνων ή η εφαρμογή τεχνικών ή τεχνολογίας μηχανικής για την εξασφάλιση της αντίστασης και της ανθεκτικότητας δομών ή συστημάτων σε κινδύνους»⁽³⁾. Στα μέτρα αυτά μπορεί να περιλαμβάνονται η μετεγκατάσταση του πληθυσμού, η τροποποίηση του φυσικού περιβάλλοντος όταν αυτό δικαιολογείται (π.χ. επιχωμάτωση πρανών), φυσικές λύσεις (π.χ. μέτρα φυσικής συγκράτησης των υδάτων) ή πρακτικές δασικής διαχείρισης (π.χ. μετατροπή δασών, αντιπυρικές ζώνες, ελεγχόμενες φωτιές)·

⁽³⁾ Γενική Συνέλευση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (2016). Έκθεση της διαρκούς διακυβερνητικής ομάδας εργασίας εμπειρογνομόνων για τους δείκτες και την ορολογία σχετικά με τη μείωση του κινδύνου καταστροφών.

- **μη διαρθρωτικά μέτρα:** «μη διαρθρωτικά μέτρα είναι μέτρα τα οποία δεν αφορούν φυσική κατασκευή και χρησιμοποιούν τις γνώσεις, την πρακτική ή τη συμφωνία για τη μείωση των κινδύνων και των επιπτώσεων των καταστροφών, ιδίως μέσω των πολιτικών και των νομοθεσιών, της αύξησης της ευαισθητοποίησης του κοινού, της κατάρτισης και της εκπαίδευσης»⁽⁵⁴⁾.

Τα μέτρα μπορούν είτε να εφαρμόζονται είτε να έχουν προγραμματιστεί:

- **εφαρμοζόμενα μέτρα** είναι τα υπό εξέλιξη μέτρα που μειώνουν επί του παρόντος τον κίνδυνο καταστροφών (ή εφαρμόζονται για τον σκοπό αυτόν).
- **προγραμματιζόμενα μέτρα** είναι τα μέτρα που θα υλοποιηθούν οπωσδήποτε, είτε επειδή έχει ήδη εξασφαλιστεί χρηματοδότηση είτε επειδή αποτελούν μέρος εγκεκριμένου και δεσμευτικού σχεδίου ή στρατηγικής. Κατά περίπτωση, τα μέτρα αυτά μπορούν να αντιπαραβληθούν με μέτρα (αν και θα πρέπει να διακρίνονται από αυτά) που θα πρέπει να ληφθούν ιδανικά για τη μείωση του κινδύνου (αλλά δεν έχουν προγραμματιστεί μέχρι στιγμής).

Για ορισμένους κινδύνους, τα κράτη μέλη υποβάλλουν ήδη εκθέσεις σχετικά με μέτρα πρόληψης και ετοιμότητας βάσει διαφόρων νομοθετικών διατάξεων και πολιτικών της ΕΕ. Εάν η υποβολή εκθέσεων σχετικά με μέτρα προτεραιότητας στον τομέα της πρόληψης και της ετοιμότητας για την αντιμετώπιση του συγκεκριμένου κινδύνου απαιτείται ήδη από τη νομοθεσία ή τις πολιτικές της ΕΕ, παραθέστε παραπομπή σε τυχόν εκθέσεις που έχουν διαβιβαστεί ήδη στην Επιτροπή (βλέπε παράρτημα). Παραθέστε παραπομπές μόνο σε έγγραφα τα οποία περιλαμβάνουν τόσο μέτρα πρόληψης όσο και μέτρα ετοιμότητας· εάν ελλείπει το ένα από τα στοιχεία (ή και τα δύο), θα πρέπει να συμπεριληφθούν στην ερώτηση 22.1 ή στην ερώτηση 22.2.

Ερώτηση 22.1 Μέτρα προτεραιότητας στον τομέα της πρόληψης

Περιγράψτε τα υφιστάμενα μέτρα προτεραιότητας στον τομέα της πρόληψης, καθώς και τυχόν προγραμματιζόμενα μέτρα.

Στο πλαίσιο αυτό, περιγράψτε τόσο τα διαρθρωτικά όσο και τα μη διαρθρωτικά μέτρα, κατά περίπτωση (βλέπε επεξηγήσεις ανωτέρω).

Για τα μέτρα προτεραιότητας στον τομέα της πρόληψης, περιγράψτε κατά περίπτωση:

- τις αρμόδιες αρχές/φορείς·
- το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής·
- την πηγή ή τις πηγές χρηματοδότησης.

Τα ανωτέρω στοιχεία μπορούν να ομαδοποιηθούν για πολλαπλά μέτρα, κατά περίπτωση.

Τα **μέτρα πρόληψης** είναι μέτρα τα οποία μειώνουν την έκθεση και την τρωτότητα των ατόμων και των πόρων σε συγκεκριμένο ή σε συγκεκριμένους παράγοντες κινδύνου, αποτρέποντας με τον τρόπο αυτόν την καταστροφή. Στην απόφαση αριθ. 1313/2013/ΕΕ, ως πρόληψη ορίζεται: «κάθε δράση που αποσκοπεί στη μείωση των κινδύνων ή στο μετριασμό των δυσμενών συνεπειών καταστροφών σε πρόσωπα, στο περιβάλλον και στις περιουσίες, συμπεριλαμβανομένης της πολιτιστικής κληρονομιάς»⁽⁵⁵⁾.

Παραδείγματα μέτρων πρόληψης «αποτελούν τα φράγματα ή τα αναχώματα που εξαλείφουν τους κινδύνους πλημμύρας, οι κανονισμοί σχετικά με τη χρήση γης που δεν επιτρέπουν την οικοδόμηση οικισμών σε ζώνες υψηλού κινδύνου, τα σχέδια σεισμικής μηχανικής που διασφαλίζουν την επιβίωση και τη λειτουργία ενός κτιρίου ζωτικής σημασίας σε κάθε πιθανό σεισμό και η ανοσοποίηση έναντι ασθενειών που μπορούν να προληφθούν με εμβολιασμό»⁽⁵⁶⁾.

Ερώτηση 22 Μέτρα προτεραιότητας στον τομέα της ετοιμότητας

Περιγράψτε τα υφιστάμενα μέτρα προτεραιότητας στον τομέα της ετοιμότητας, καθώς και τυχόν προγραμματιζόμενα μέτρα.

Συμπεριλάβετε τόσο τα διαρθρωτικά όσο και τα μη διαρθρωτικά μέτρα, κατά περίπτωση (βλέπε επεξηγήσεις ανωτέρω).

Για τα μέτρα προτεραιότητας στον τομέα της ετοιμότητας, περιγράψτε κατά περίπτωση:

- τις αρμόδιες αρχές/οργανισμούς·
- το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής·
- την πηγή ή τις πηγές χρηματοδότησης.

Τα ανωτέρω στοιχεία μπορούν να ομαδοποιηθούν για πολλαπλά μέτρα, κατά περίπτωση.

⁽⁵⁴⁾ Ό.π.

⁽⁵⁵⁾ Άρθρο 4 σημείο 4 της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ.

⁽⁵⁶⁾ Γενική Συνέλευση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (2016). Έκθεση της διαρκούς διακυβερνητικής ομάδας εργασίας εμπειρογνομόνων για τους δείκτες και την ορολογία σχετικά με τη μείωση του κινδύνου σε περίπτωση καταστροφών.

Τα μέτρα ετοιμότητας αποσκοπούν στην ανάπτυξη των ικανοτήτων που απαιτούνται για την αποτελεσματική διαχείριση κάθε είδους καταστάσεων έκτακτης ανάγκης. Στην απόφαση αριθ. 1313/2013/ΕΕ ως ετοιμότητα ορίζεται: «κατάσταση ετοιμότητας και δυνατότητα ανθρώπινου δυναμικού και υλικών μέσων, δομών, κοινοτήτων και οργανώσεων, που καθιστά δυνατή την εξασφάλιση αποτελεσματικής ταχείας αντίδρασης σε περίπτωση καταστροφής, η οποία θα είναι αποτέλεσμα δράσης που ανελήφθη εκ των προτέρων»⁽⁷⁾.

Τα μέτρα ετοιμότητας μπορεί να θεωρηθεί ότι περιλαμβάνουν στοιχεία αντιμετώπισης κρίσεων/διαχείρισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, αλλά δεν θα πρέπει να περιορίζονται μόνο στην αντιμετώπιση κρίσεων/διαχείριση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης. Για παράδειγμα, τα συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης, καθώς και η κατάρτιση και οι ασκήσεις, θεωρούνται μέτρα ετοιμότητας, αλλά χρησιμοποιούνται και προβλέπονται επίσης για καταστάσεις έκτακτης ανάγκης.

Συμπεριλάβετε πληροφορίες για περισσότερους διασυννοριακούς κινδύνους, κατά περίπτωση, αντιγράφοντας τις ανωτέρω ερωτήσεις.

Κατά περίπτωση:

Ερώτηση 23 Κίνδυνοι μικρής πιθανότητας με μεγάλο αντίκτυπο

Παραθέστε τυχόν κινδύνους μικρής πιθανότητας με μεγάλο αντίκτυπο.

Βάσει των κινδύνων που προσδιορίστηκαν στο μέρος I (εκτίμηση κινδύνων), τα κράτη μέλη θα πρέπει να προσδιορίσουν, κατά περίπτωση, τους κινδύνους οι οποίοι συνιστούν, κατά την άποψή τους, κινδύνους μικρής πιθανότητας με μεγάλο αντίκτυπο. Εάν χρησιμοποιείται πίνακας κινδύνων, οι κίνδυνοι αυτοί βρίσκονται στην άνω αριστερή γωνία (μικρής πιθανότητας με μεγάλο αντίκτυπο). Λάβετε επίσης υπόψη ότι οι κίνδυνοι μικρής πιθανότητας με μεγάλο αντίκτυπο ενδέχεται να μην εμπίπτουν απαραίτητως στους «βασικούς κινδύνους». Ωστόσο, τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται, κατά περίπτωση, να προσδιορίσουν τυχόν κινδύνους μικρής πιθανότητας με μεγάλο αντίκτυπο και να περιγράψουν μέτρα πρόληψης και ετοιμότητας για την αντιμετώπιση των κινδύνων αυτών.

Ερώτηση 24 Μέτρα προτεραιότητας στον τομέα της πρόληψης και της ετοιμότητας

Βλέπε την επεξήγηση στην ερώτηση 22.

Εάν ένας συγκεκριμένος κίνδυνος μικρής πιθανότητας με μεγάλο αντίκτυπο μπορεί να χαρακτηριστεί επίσης ως βασικός κίνδυνος με διασυννοριακές επιπτώσεις, υποβάλετε έκθεση σχετικά με τα μέτρα προτεραιότητας στον τομέα της πρόληψης και της ετοιμότητας, παραθέτοντας σχετική διαπραπομπή.

Για ορισμένους κινδύνους, τα κράτη μέλη υποβάλλουν ήδη εκθέσεις σχετικά με τα μέτρα πρόληψης και ετοιμότητας στο πλαίσιο άλλων νομοθετικών διατάξεων και πολιτικών της ΕΕ. Εάν η υποβολή εκθέσεων σχετικά με τα μέτρα προτεραιότητας στον τομέα της πρόληψης και της ετοιμότητας για τον συγκεκριμένο κίνδυνο απαιτείται ήδη από τη νομοθεσία ή τις πολιτικές της ΕΕ, μπορεί να γίνει παραπομπή σε υφιστάμενες εκθέσεις (βλέπε παράρτημα).

Παραθέστε παραπομπές μόνο σε έγγραφα τα οποία περιλαμβάνουν τόσο μέτρα πρόληψης όσο και μέτρα ετοιμότητας· εάν λείπει το ένα από τα στοιχεία (ή και τα δύο), θα πρέπει να συμπεριληφθούν στην ερώτηση 24.1 και/ή στην ερώτηση 24.2.

Ερώτηση 24.1 Μέτρα προτεραιότητας στον τομέα της πρόληψης

Περιγράψτε τα υφιστάμενα μέτρα προτεραιότητας στον τομέα της πρόληψης, καθώς και τυχόν προγραμματιζόμενα μέτρα.

Βλέπε την επεξήγηση στην ερώτηση 22.1.

Ερώτηση 24.2 Μέτρα προτεραιότητας στον τομέα της ετοιμότητας

Περιγράψτε τα υφιστάμενα μέτρα προτεραιότητας στον τομέα της ετοιμότητας, καθώς και τυχόν προγραμματιζόμενα μέτρα.

Βλέπε την επεξήγηση στην ερώτηση 22.2.

Εάν η νομοθεσία ή οι πολιτικές της ΕΕ απαιτούν ήδη την υποβολή εκθέσεων σχετικά με μέτρα προτεραιότητας στον τομέα της πρόληψης και της ετοιμότητας για την αντιμετώπιση του συγκεκριμένου κινδύνου, παραθέστε απλώς παραπομπή σε τυχόν εκθέσεις που έχουν διαβιβαστεί ήδη στην Επιτροπή.

Συμπεριλάβετε πληροφορίες για περισσότερους κινδύνους μικρής πιθανότητας με μεγάλο αντίκτυπο, κατά περίπτωση, αντιγράφοντας τις ανωτέρω ερωτήσεις.

⁽⁷⁾ Άρθρο 4 σημείο 3 της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Μη εξαντλητικός κατάλογος σχετικών κινδύνων βάσει της νομοθεσίας και/ή των πολιτικών της ΕΕ**Προστασία των υποδομών ζωτικής σημασίας**

Οδηγία 2008/114/ΕΚ του Συμβουλίου σχετικά με τον προσδιορισμό και τον χαρακτηρισμό των ευρωπαϊκών υποδομών ζωτικής σημασίας, και σχετικά με την αξιολόγηση της ανάγκης βελτίωσης της προστασίας τους (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ) (ΕΕ L 345 της 23.12.2008, σ. 75).

Πρόσθετος σύνδεσμος: Υποδομές ζωτικής σημασίας

Ξηρασία, ρύπανση των υδάτων

Οδηγία 2000/60/ΕΚ για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων (ΕΕ L 327 της 22.12.2000, σ. 1). Ενοποιημένη έκδοση

Πρόσθετοι σύνδεσμοι:

Εκθέσεις υλοποίησης και σχέδια διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμών

Λειψυδρία και ξηρασίες στην ΕΕ

Πλημμύρες

Οδηγία 2007/60/ΕΚ για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ) (ΕΕ L 288 της 6.11.2007, σ. 27). Ενοποιημένη έκδοση.

Ανακοίνωση «Η οδηγία-πλαίσιο για τα ύδατα και την οδηγία για τις πλημμύρες: Ενέργειες για την “καλή κατάσταση” των υδάτων της ΕΕ και για τη μείωση των κινδύνων πλημμύρας» - COM(2015) 120 final

Πρόσθετοι σύνδεσμοι: Εκθέσεις υλοποίησης και σχέδια διαχείρισης των κινδύνων πλημμύρας

Δασική στρατηγική

Μια νέα δασική στρατηγική της ΕΕ: για τα δάση και τον δασικό τομέα - COM(2013) 659 final

Πρόσθετοι σύνδεσμοι: Δάση της ΕΕ και πολιτικές σχετικά με τα δάση

Αγροτική ανάπτυξη 2014-2020: Δελτία χωρών

Γεωλογικοί κίνδυνοι

Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 305/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2011, για τη θέσπιση εναρμονισμένων όρων εμπορίας δομικών προϊόντων και για την κατάργηση της οδηγίας 89/106/ΕΟΚ του Συμβουλίου. Ενοποιημένη έκδοση

Πρόσθετοι σύνδεσμοι: Ευρωκώδικες

Κίνδυνοι για την υγεία

Απόφαση αριθ. 1082/2013/ΕΕ σχετικά με σοβαρές διασυνοριακές απειλές κατά της υγείας και για την κατάργηση της απόφασης αριθ. 2119/98/ΕΚ (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ) (ΕΕ L 293 της 5.11.2013, σ. 1). Ενοποιημένη έκδοση.

Πρόσθετοι σύνδεσμοι:

Εκτίμηση κινδύνου για τη δημόσια υγεία· Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων ⁽¹⁾

Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων ⁽²⁾

Ζωικές και φυτικές ασθένειες

Κανονισμός (ΕΕ) 2016/429 σχετικά με τις μεταδοτικές νόσους των ζώων (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ). Ενοποιημένη έκδοση

Οδηγία 2005/65/ΕΚ σχετικά με την ενίσχυση της ασφαλείας των λιμένων (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ). Ενοποιημένη έκδοση

Μέτρα ελέγχου/καταπολέμησης:

— της κλασικής πανώλης των χοίρων — οδηγία 2001/89/ΕΚ του Συμβουλίου. Ενοποιημένη έκδοση

— της αφρικανικής πανώλης των χοίρων — οδηγία 2002/60/ΕΚ του Συμβουλίου. Ενοποιημένη έκδοση

⁽¹⁾ Σε περίπτωση σοβαρής διασυνοριακής απειλής κατά της υγείας στο πλαίσιο της εντολής της.

⁽²⁾ Εάν α) η απειλή είναι βιολογικής προέλευσης και συνίσταται σε μεταδοτικές νόσους ή μικροβιακή αντοχή και λοιμώξεις σχετιζόμενες με χώρους παροχής υπηρεσιών υγείας· ή β) πρόκειται για απειλές άγνωστης προέλευσης.

- της αφρικανικής πανώλης των ίππων — οδηγία 92/35/ΕΟΚ του Συμβουλίου Ενοποιημένη έκδοση.
- του αφθώδους πυρετού — οδηγία 2003/85/ΕΚ του Συμβουλίου. Ενοποιημένη έκδοση.

Πρόσθετοι σύνδεσμοι: Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων

Κίνδυνοι βιομηχανικών ατυχημάτων

Οδηγία 2012/18/ΕΕ για την αντιμετώπιση των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων σχετιζόμενων με επικίνδυνες ουσίες (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Πρόσθετοι σύνδεσμοι:

Πολιτική για τα βιομηχανικά ατυχήματα

Έκθεση σχετικά με την εφαρμογή στα κράτη μέλη της οδηγίας 96/82/ΕΚ του Συμβουλίου

Κίνδυνοι για τη χημική, βιολογική, ραδιολογική και πυρηνική ασφάλεια

Απόφαση του Συμβουλίου (87/600/Ευρατόμ) για τις κοινοτικές ρυθμίσεις σχετικά με την ταχεία ανταλλαγή πληροφοριών σε περίπτωση εκτάκτου κινδύνου από ακτινοβολίες

Σχέδιο δράσης για την ενίσχυση της ετοιμότητας έναντι κινδύνων για τη χημική, βιολογική, ραδιολογική και πυρηνική ασφάλεια - COM/2017/0610 final

Πρόσθετος σύνδεσμος:

Πολιτική για την εγγύηση της ασφάλειας επικίνδυνων υλικών

Ταχεία ανταλλαγή πληροφοριών σε περίπτωση εκτάκτου κινδύνου από ακτινοβολίες στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα (ECURIE)

Πυρηνικός κίνδυνος και κίνδυνος από ακτινοβολίες

Οδηγία 2014/87/Ευρατόμ του Συμβουλίου περί θέσπισης κοινοτικού πλαισίου για την πυρηνική ασφάλεια πυρηνικών εγκαταστάσεων

Οδηγία 2013/59/Ευρατόμ του Συμβουλίου για τον καθορισμό βασικών προτύπων ασφαλείας για την προστασία από τους κινδύνους που προκύπτουν από ιοντίζουσες ακτινοβολίες. Ενοποιημένη έκδοση

Ασφάλεια ενεργειακού εφοδιασμού – Ηλεκτρική ενέργεια

Κανονισμός (ΕΕ) 2017/2196 της Επιτροπής για τη θέσπιση κώδικα δικτύου όσον αφορά τις διαδικασίες έκτακτης ανάγκης και αποκατάστασης σχετικά με το σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Κανονισμός (ΕΕ) 2019/941 σχετικά με την ετοιμότητα αντιμετώπισης κινδύνων στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ).

Επανεξέταση των ισχυόντων εθνικών κανόνων και πρακτικών που συνδέονται με την ετοιμότητα αντιμετώπισης κινδύνων στον τομέα της ασφάλειας του εφοδιασμού με ηλεκτρική ενέργεια

Πρόσθετοι σύνδεσμοι:

Οργανισμός Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ACER)

Ευρωπαϊκό δίκτυο διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας (ΕΔΔΣΜ-ηλ)

Ασφάλεια ενεργειακού εφοδιασμού – Φυσικό αέριο

Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1938 σχετικά με τα μέτρα κατοχύρωσης της ασφάλειας εφοδιασμού με φυσικό αέριο (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Οδηγία (ΕΕ) 2016/1148 σχετικά με μέτρα για υψηλό κοινό επίπεδο ασφάλειας συστημάτων δικτύου και πληροφοριών σε ολόκληρη την Ένωση

Πρόσθετοι σύνδεσμοι: Προληπτικά σχέδια δράσης και σχέδια έκτακτης ανάγκης - 2019

Οργανισμός Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ACER)

Ευρωπαϊκό δίκτυο διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς αερίου (ΕΔΔΣΜ Αερίου)

Ασφάλεια των υπεράκτιων εργασιών πετρελαίου και φυσικού αερίου

Οδηγία 2013/30/ΕΕ για την ασφάλεια των υπεράκτιων εργασιών πετρελαίου και φυσικού αερίου και την τροποποίηση της οδηγίας 2004/35/ΕΚ (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ) (ΕΕ L 178 της 28.6.2013, σ. 66).

Πρόσθετοι σύνδεσμοι: Εκτίμηση επιπτώσεων και επανεξέταση

Θαλάσσια στρατηγική

Σχέδιο δράσης της στρατηγικής της ΕΕ για την ασφάλεια στη θάλασσα

Οδηγία 2014/89/ΕΕ περί θεσπίσεως πλαισίου για τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό

Πρόσθετοι σύνδεσμοι: Επισκόπηση του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού

Κίνδυνοι που συνδέονται με την ασφάλεια

Ανακοίνωση σχετικά με την υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Θεματολογίου για την Ασφάλεια για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και την οικοδόμηση μιας αποτελεσματικής και πραγματικής Ένωσης Ασφάλειας - COM(2016) 230 final

Κοινό πλαίσιο για την αντιμετώπιση υβριδικών απειλών: απόκριση της Ευρωπαϊκής Ένωσης - JOIN/2016/018 final

Σχέδιο δράσης για τη στήριξη της προστασίας των δημόσιων χώρων - [COM(2017) 612 final]

Πρόσθετοι σύνδεσμοι:

Ευρωπαϊκό θεματολόγιο για την ασφάλεια

Έκθεση για την κατάσταση και τις τάσεις της τρομοκρατίας στην ΕΕ (TE-SAT) 2018

Οργανισμός: Ευρωπόλ

Ασφάλεια στον κυβερνοχώρο

Ανθεκτικότητα, αποτροπή και άμυνα: Οικοδόμηση ισχυρής ασφάλειας στον κυβερνοχώρο για την ΕΕ (JOIN/2017/0450 final)

Δύο νομοθετικές προτάσεις για τη βελτίωση της διασυνοριακής πρόσβασης σε ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία:

- Πρόταση κανονισμού σχετικά με την ευρωπαϊκή εντολή υποβολής και την ευρωπαϊκή εντολή διατήρησης ηλεκτρονικών αποδεικτικών στοιχείων σε ποινικές υποθέσεις [COM(2018) 225 final]
- Πρόταση οδηγίας σχετικά με τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων για τον ορισμό νόμιμων εκπροσώπων με σκοπό τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών [COM(2018) 226 final]

Κυβερνοασφάλεια στον τομέα της ενέργειας

Σύσταση (ΕΕ) 2019/553 της Επιτροπής σχετικά με την κυβερνοασφάλεια στον τομέα της ενέργειας [κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2019) 2400]

Εκτίμηση επιπτώσεων της Επιτροπής (SWD/2018/403 final) για τη σύσταση του ευρωπαϊκού βιομηχανικού, τεχνολογικού και ερευνητικού κέντρου ικανοτήτων στον τομέα της κυβερνοασφάλειας και του δικτύου εθνικών κέντρων συντονισμού

Πρόσθετοι σύνδεσμοι: Report: Recommendations on implementation on sector-specific rules for cybersecurity (Έκθεση: Συστάσεις για την εφαρμογή ειδικών ανά τομέα κανόνων για την κυβερνοασφάλεια), 2019

Μη εξαντλητικός κατάλογος εγκάρσιων τομέων κοινού ενδιαφέροντος στη νομοθεσία και/ή στις πολιτικές της ΕΕ

Πολιτιστική κληρονομιά

Προς μια ολοκληρωμένη προσέγγιση της πολιτιστικής κληρονομιάς της Ευρώπης [COM(2014) 477 final]

Νέα ευρωπαϊκή ατζέντα για τον πολιτισμό [COM(2018) 267 final]

Ευρωπαϊκό πλαίσιο δράσης στον τομέα της πολιτιστικής κληρονομιάς [SWD(2018) 491 final]

Πρόσθετοι σύνδεσμοι: Safeguarding cultural heritage from natural and man-made disasters. A comparative analysis of risk management in the EU (Διαφύλαξη της πολιτιστικής κληρονομιάς από φυσικές και ανθρωπογενείς καταστροφές. Συγκριτική ανάλυση της διαχείρισης κινδύνων στην ΕΕ)

Φυσικές περιοχές και οικότοποι

Οδηγία 2001/42/ΕΚ σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων

Έκθεση σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων

Οδηγία 2011/92/ΕΕ για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ). Ενοποιημένη έκδοση

Οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας. Ενοποιημένη έκδοση

Πρόσθετοι σύνδεσμοι: Λογιστική των υπηρεσιών οικοσυστήματος

Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1999 για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα

Στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή - COM(2013) 216 final

Έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της στρατηγικής της ΕΕ για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή - COM(2018) 738 final

Πρόσθετοι σύνδεσμοι:

Εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα

Προφίλ των χωρών

Πίνακας αποτελεσμάτων ετοιμότητας προσαρμογής

Στρατηγική προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή — Διαδικασία αξιολόγησης

Έργο PESETA

Δίκτυο προστατευόμενων περιοχών Natura 2000 και το αυστηρό σύστημα προστασίας των ειδών

Περιβαλλοντική ευθύνη

Οδηγία 2004/35/ΕΚ σχετικά με την περιβαλλοντική ευθύνη όσον αφορά την πρόληψη και την αποκατάσταση περιβαλλοντικής ζημίας (ΕΕ L 35 της 18.7.2013). Ενοποιημένη έκδοση

Πρόσθετος σύνδεσμος: Περιβαλλοντική ευθύνη

Πράσινη Υποδομή

Πράσινη Υποδομή (ΠΥ) — Ενίσχυση του φυσικού κεφαλαίου της Ευρώπης - COM(2013) 249 final

Πρόσθετοι σύνδεσμοι:

Στρατηγική της ΕΕ για την πράσινη υποδομή

Υπηρεσίες οικοσυστήματος και πράσινη υποδομή

Χαρτογράφηση και αξιολόγηση των οικοσυστημάτων και των υπηρεσιών τους

Μετανάστευση

Κανονισμός (ΕΕ) 2016/369 του Συμβουλίου για την παροχή στήριξης έκτακτης ανάγκης εντός της Ένωσης (ΕΕ L 70 της 16.3.2016, σ. 1).

Πρόσθετοι σύνδεσμοι: Έκθεση προόδου σχετικά με την υλοποίηση του ευρωπαϊκού προγράμματος δράσης για τη μετανάστευση [COM(2019) 126 final]

Διαχείριση δεδομένων

Οδηγία 2007/2/ΕΚ για τη δημιουργία υποδομής χωρικών πληροφοριών στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα (Inspire) (ΕΕ L 108 της 25.4.2007, σ. 1).

Πρόσθετοι σύνδεσμοι:

Βάση γνώσεων INSPIRE

Προδιαγραφές δεδομένων για τις ζώνες φυσικών κινδύνων
